У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVIII. Ч. 97. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 25-го ТРАВНЯ 1971 15 ЦЕНТІВ — 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, MAY 25, 1971 No. 97. VOL. LXXVIII.

ГОЛОВНИЙ УРЯД УНС ВІДБУВАЄ НА СОЮЗІВЦІ СВОЇ РІЧНІ НАРАДИ

Союзівка, Кергонксон. — У понеділок, 24-го травня, як це число „Свободи" почало друкуватись на пресі, новообраний на минулорічній конвенції Головний Уряд Українського Народного Союзу починав на цій своїй оселі свої перші звичайні річні наради. У програмі нарад, після їх відкриття та прийняття порядку, передбачені звіти членів Головного Екзекутивного Комітету: головного предсідника Иосипа Лисогора, заступника головного предсідника проф. Івана Телюка, заступниці головного предсідника пані Марії Душник, заступника головного предсідника на Канаду сенатора Павла Юзика, заступника головного предсідника і рекордового секретаря Володимира Сохана, головного секретаря д-ра Ярослава Падоха та головного касира дир. Петра Пуцила, звіт головного редактора Антона Драгана, дискусія над цими звітами і опісля звіти Головної Контрольної Комісії: мгра Івана Геврика, мгра Івана Винника, проф. д-ра Богдана Гнатюка, д-ра Івана Скальчука та д-ра Михайла Данилюка і звіти головних радних: Василя Дідюка, Степана Гавриша, проф. Тараса Шмагали, д-ра Богдана Футея, інж. Анатоля Дорошенка, пані Анни Гарас, Дмитра Попадинця, Тараса Шпікули, д-ра Анни Чопик, Володимира Запаранюка, проф. Мирона Куропася, інж. Мирослава Кальби, Євгена Репети та Андрія Джули. Після дискусії над цими звітами передбачений звіт управителя Союзівки Володимира Кваса та звіти Комісій: для публічних зв'язків, жіночих справ, для справ молоді, для справ спорту, для канадійських справ, для фінансових справ та Виховно-дослідної комісії. Після дискусії і прийняття звітів, будуть рекомендації, схвалення бюджету, внески і ухвали, схвалення резолюцій та закриття нарад. Наради триватимуть упродовж тижня і про них щоденно звітуватиме „Свобода".

На річні наради Гол. Уряду УНСоюзу запрошені з дорадчим голосом всі почесні члени Головного Уряду: Роман Слободян, д-р Володимир Галан, інж. Степан Куропась, Марія Демидчук, Іван Іванчук, Володимир Гірняк, Володимир Дідик і Микола Давискиба.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Понеділок, 24 травня 1971

В АМЕРИЦІ

СТАЛІНОВІ НАВІТЬ НЕ СНИЛОСЯ те, щоб його онука народилася американським громадянином, а воно так сталося, коли Сталінова донька Світлана Аллілуєва, замужна Пітерс у Сан Рафаел в Каліфорнії народила дитя жіночого роду, яку названо Ольга. Сталінова донька прибула до ЗСА в 1967 р., в квітні 1970 р. вона одружилася з архітектом Віллімом В. Пітерсом. Мати новонародженого дитяти сказала: „Я щаслива, що маю здорову донечку, яка ще сильніше зв'яже мене з цією країною".

ТЕХНІЧНІ ПЕРЕГОВОРИ між ЗСА і СССР в справі співпраці під час космічних летів відкладено на неозначений час тому, що совєтські фахівці не мають тепер часу, щоб продовжувати переговори в таких справах, як об'єднування літаючих механізмів в космосі. Ці переговори мали відбутися вже цього місяця. Совєтські фахівці зайняті тепер космічним кораблем „Салютом", який вже був раз об'єднався з космічним кораблем, керованим пілотами, і який тепер кружляє довкола Землі. Інший совєтський безпілотний космічний корабель летить до Марса, щоб його досліджувати.

ШІСТДЕСЯТ ЗАХІДНІХ ІНТЕЛЕКТУАЛІСТІВ підписали спільного листа до прем'єра Куби Фіделя Кастро, в якому критикують кастрівський режим за його відношення до поета Герберта Паділлі. Той поет був прихильником і звеличником режиму Кастра, але тепер виступає проти його політики, за що й був заарештований у березні ц. р., а в квітні випущений на волю. Критичного на адресу кастрівського режиму листа підписали, між іншими, Жан Поль Сартр, Альберто Моравія та інші видатні письменники, філософи і науковці.

У СВІТІ

У СТАМБУЛІ ЗНАЙДЕНО ТІЛО ЕФРЕЙМА ЕЛЬРОМА, генерального консула Ізраїлю в Туреччині, викраденого тиждень тому лівими ворохобниками. 58-річний Е. Ельром був замордований, із зв'язаними за спину руками. Його розшукували 30 000 вояків турецької армії, які переглядали кожне помешкання в Стамбулі. У зв'язку з тим убивством поліція заарештувала одну дівчину.

ГАЗЕТА „КОМУНІСТ ТАДЖИКІСТАНУ" ВИСТУПИЛА з критикою великої групи євангелистів в СССР, які створили свою власну Раду Церков, відбувають нелегальні релігійні зібрання і поширюють віру в Бога. Особливо активні євангелисти і баптисти в одній із совєтських республік, Таджикістані, та в інших так зв. республіках в центральній частині совєтської Азії. Режим більш толерантно відноситься до офіційно зареєстрованих Церков, як Російської Православної Церкви, чи Лютеранської в Балтійських республіках, але цілком вороже наставлений до тих, які розвивають свою діяльність без офіційної реєстрації.

ПІСЛЯ П'ЯТИ РОКІВ УЧАСТИ в уряді Фінляндії, комуністична партія в тій країні відкликала своїх представників і тим захитала коаліційний фінський уряд. Можливо відбудуться нові вибори. Президент Фінляндії Уго Кекконен висловив бажання, щоб комуністи знову ввійшли до урядової коаліції. Їхня присутність в уряді давала змогу легше маневрувати в політиці із сусіднім СССР і стримувала самих комуністів від нападів на внутрішню урядову економічну політику.

ІНДІЙСЬКІ ДИПЛОМАТИ РОЗСИЛАЮТЬ ЗАКОРДОНОМ повідомлення про те, що Індія буде змушена виступити навіть збройно, на захист бенгальців у Східньому Пакістані, які змагаються за свою незалежність і яких переслідує пакістанський уряд. Останнім часом до Індії втекли майже три мільйони бенгальців із Східнього Пакістану. Індійський уряд і дипломатія домагаються від урядів інших країн, щоб вони здійснили моральний натиск на Східній Пакістан, виступаючи в обороні прав бенгальців.

СОВЄТСЬКА ПРЕСА СПОВІСТИЛА, що члени делегації ССР для переговорів з червоним Китаєм у справі прикордонних непорозумінь і суперечок побували в трьох китайських містах, як гості комунокитайського уряду. Переговори між ССР і Китаєм щодо кордонів тривають вже 19 місяців. Совєтську делегацію очолює Леонід Іллічов.

В 45-У РІЧНИЦЮ СМЕРТИ ЗА УКРАЇНУ

Голова Директорії і Головний Отаман Армії УНР
СИМОН ПЕТЛЮРА
* 10 травня 1879 — † 25 травня 1926

Президент Ніксон відкрив в Остені Бібліотеку ім. Джансона

Остен, Тексас. — В суботу 2-го травня президент Ричард Ніксон відкрив Бібліотеку ім. Линдона Вейнса Джансона в присутності 3,000 гостей, між якими були найвищі державні достойники та колишні й майбутні кандидати на президентів. Перед врочистим відкриттям колишній президент Джансон був провідником для президента Ніксона та пояснював йому окремі призначення цього величавого будинку, що має 8 поверхів, і коштував 18.6 мільйона долярів. Президент Ніксон в імені американського народу перейняв цю Бібліотеку на власність держави. Бібліотека стоїть на площі Тексаського університету. За яких два роки науковці зможуть вивчати 31 мільйон сторінок документів та 500.000 світлин. Президент Ніксон сказав, що ця Бібліотека буде скарбницею для пізнання критичного періоду історії американського народу. Між гістьми були: колишні кандидати на президентів сенатор Беррі Голдвотер і сенатор Гюберт Г. Гомфрі, та майбутні кандидати на президентів сенатори Едмунд С. Москі і Бирч Бей.

На голову Т-ва кол. Вояків УПА обрано Михайла Ковальчина

Йонкерс, Н. Й. — У днях 22-23 травня в залі УНДомі відбувся 14-ий з черги З'їзд Делегатів Товариства Колишніх Вояків УПА імени ген.-хор. Тараса Чупринки — Р. Шухевича. З'їздом проводила президія в складі Михайла Ковальчина, Вол. Хоми, Надії Голяш і секретарів М. Дзімак та Мих. Шевціва. В часі з'їзду доповідь на тему „Наші завдання" виголосив відомий громадський діяч і старшина УПА Лев Футала. Заслухано й обговорено звіти з праці та різні проблеми. Делегати вибрали Головну Управу, Контрольну Комісію і Товариський Суд. Головну Управу кол. Вояків УПА очолив Михайло Ковальчин, заступниками вибрано Лева Футалу, Андрія Миця і Степана Голяша, а решта членів Управи уконституться на її першому засіданні. Контрольну Комісію очолив Микола Грицков'ян, Товариський Суд — Михайло Черешньовський. З'їзд відбувся в діловій атмосфері і в дусі посвячення всіх зусиль і всієї праці з Нескореною Україною.

Інж. Володимир Гнатківський переобраний на голову Товариства Українських Інженерів

Філядельфія. — На Загальних Зборах Товариства Українських Інженерів Америки, що відбулися тут у суботу 22 травня ц. р., переобрано на голову Товариства, уже на третю з черги каденцію, інж. Володимира Гнатківського. Обрано також нові керівні і контрольні органи ТУІА. На науковій конференції, що була проведена в рамцях Зборів, виголосили доповідь спеціялісти космічних лябораторій і працівники НАСА — інж. Іван Сось та інж. Євген Яросевич, обидва з Вашингтону. На спільній вечері — зустрічі з громадянством, яка відбулася після закінчення нарад, Товариство вітали ректор УВУ проф. д-р Володимир Янів і багато інших представників наукових, професійних і громадських організацій. Докладне звідомлення із Зборів буде подане згодом.

Надгудсонська Округа УНС рішила посилити свою союзову і громадську працю

Джерзі Сити, Н.Дж. — Учасники Зборів Окружного Комітету Відділів УНСоюзу Надгудсонської Округи вирішили у висліді двогодинних нарад у п'ятницю 21 травня ц.р. посилити кампанію за приєднування нових членів, заактивізувати молодь у союзовій та громадській діяльності, збільшити свою активність у політичному житті міста і повіту, та взяти активну участь у святкуванні „Дня УНСоюзу", яке відбудеться 29-го серпня на терені Українського Села в місцевості Бавнд Брук, Н.Дж.

Зборами, які з огляду на відсутність члена Окружної Управи і представників декількох Відділів змінено із річних на організаційні, проводив голова Окружного Комітету інж. Мирон Сірий, а секретарював на них Дмитро Дидик, секретар Окружної Управи. Після обширної

(Закінчення на стор. 5-ій)

ЗВЕРНЕННЯ ПРЕЗИДІЇ КУК У 45-ТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ СИМОНА ПЕТЛЮРИ

Головний Отаман і Голова Директорії Симон Петлюра станув на чолі уряду Української Народної Республіки і, перебравши командування збройних сил в час найбільш загрозливого ворожого наступу, очолив змагання українського народу за його самостійність і незалежність.

Цей наступ ворог України повів на всіх фронтах, на полі бою при помочі всіх армійських з'єднань комуністичної Росії і на полі пропаганди й інфільтрації при помочі фальшивих кличів рівноправ'я й соціяльного визволення працюючих мас України, поневолюваних впродовж цілих поколінь насиллям тої самої Росії царського режиму.

В цій нерівній боротьбі за визволення України Симон Петлюра, ставши на чолі уряду і збройних сил Української Республіки, став символом і героєм цілого українського народу в боротьбі за самостійну українську державу. Його іменем по сьогодні ворог наталяровує зусилля українського народу для збереження своєї духової й фізичної незалежности.

Симон Петлюра згинув трагічно від пострілів сімох куль в час коли його ім'я, як вождя нескореного українського народу непокоїло ворога маревом нового зриву за свободу України, — тому річницю його смерти український нарід відзначує, як геройську смерть вождя на полі бою з рук прислужника окупанта України, Москви.

В цю 45-ту річницю смерти Головного Отамана Симона Петлюри Комітет Українців Канади закликає всі зорганізовані українські громади відзначити в цьому році пам'ять цього Великого Сина українського народу і зберегти Його ім'я живим серед грядучих поколінь українців Канади.

Президія Комітету Українців Канади

Вінніпег, 25 квітня 1971

ЛІДІЯ БУРАЧИНСЬКА ОБРАНА НА ГОЛОВУ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Лідія Бурачинська

Союзівка, Кергонксон, Н.Й. — Під час відбутої тут трьохденної XVI-ої Конвенції Союзу Українок Америки на голову цієї заслуженої жіночої організації обрано Лідію Бурачинську, редакторку органу СУА „Наше Життя". Конвенція була присвячена вшануванню пам'яти Лесі Українки в сторіччя з дня її народження. В конвенції взяло участь 29 членів Управи СУА і 135 делегаток від окремих Відділів СУА, як також 90 гостей. Проводила цією Конвенцією президія в складі: Іванна Рожанковська, Осипа Грабовенська та Анастазія Вокер. Секретарями були: Наталія Хоманчук та Іванна Мартиниць.

Крім звідомлень дотеперішньої Управи, дискусій над звітами і виборів, відбулися три панелі на різнородні теми, які вловні віддзеркалювали сьогоднішнє обличчя СУА, його діяльність і його напрямні на майбутнє. Головним мотивом і гаслом усіх дискусій і панелів було утривалення української культури, уживання і плекання української мови, розповсюдження української преси та книжки і заклик до боротьби від усіх відділів жіноцтва, а зокрема від молодечих, за помісність УКЦеркви та завершення її патріярхатом. Усі дискусії, виступи перед президією, навіть приватні товариські гутірки, розвивалися по лінії відродження української індивідуальности, за вихованням наших дітей та молоді в українському дусі та за підкресленням нашої української гідности. В суботу увечері відбувся бенкет, що в ньому разом з іншими представниками центральних установ й організацій узяв участь Йосип Лисогір, президент УНС і голова Секретаріяту СКВУ, і його дружина співачка Марія Лисогір.

В мистецькій частині конвенції відбувся концерт нюаркського хору „Євшан Зілля", під диригентурою Бориса Садовського і при фортепіяновому супроводі Е. Наконечного. Під час забави виступали Роман Швед та Ігор Чума з дотепною і легкою програмою.

Товариство „Гуцульщина" влаштувало храм св. Юрія на Союзівці

Ню Йорк (Р.К.) — Щорічним звичаєм, Т-во „Гуцульщина", що об'єднує гуцулів Америки і Канади, влаштовувало в днях 15 - 16 травня 1971 р. Гуцульський Храм св. Юрія на Союзівці. Гуцульське Свято відкрив, голова Т-ва інж. Р. Вергун, звітуючи про діяльність Товариства та його завдання на майбутнє. З черги інж. Р. Кобринський відкрив виставку українських і чужих публікацій про Гуцульщину, на яку то виставку склались видання з книгозбірень НТШ, п-ства Кобринських і інж. Р. Вергуна. На виставці показано також збірку регіональних збірників інших околиць нашої батьківщини, що появились тут на еміграції. Крім того відбулася виставка артистично виконаних репродукцій і світлин Гуцульщини і гуцулів, що її опрацював і виконав мгр Л. Пацлавський. Він дав також пояснення до цієї виставки світлин. Реферат д-ра М. Лози н. т. „Гуцульщина в українській літературі", відчитала д-р М. Кобринська, з уваги на неприсутність автора.

Під час товариської зустрічі, при спільній вечері тостмайстрами були інж. Р. Вергун і М. Бельмега. Відчитано ряд привітів, що наспіли з цієї нагоди, а саме від Їх Блаженства Кард. Кир Йосифа, від Т-ва Лікарів, Т-ва Інженерів, Комісії Регіональних Дослідів НТШ та від численних приватних осіб з Америки і Европи. Усний привіт від Наукового Т-ва ім. Шевченка передав голова проф. д-р М. Стахів. По вечері відбулася у великій залі „Веселки" гуцульська забава з мистецькою програмою, що її виконали танцюристи з Осередку в Боффало, під керівництвом Ю. Гудимяка та під звуки оркестри троїстів під прово-

(Закінчення на стор. 6-ій)

СВЯЧЕННЯ НОВОНАЙМЕНОВАНИХ ЄПИСКОПІВ У ВІВТОРОК ТАКИ ВІДБУДЕТЬСЯ; ТОВАРИСТВО ЗА ПАТРІЯРХАЛЬНИЙ УСТРІЙ ЗАПОВІДАЄ ПРОТЕСТАЦІЙНУ МАНІФЕСТАЦІЮ

Минулої суботи, 22 травня, з Митрополичої канцелярії у Філядельфії офіційно повідомлено деканів архиєпархії а ті повідомили священиків і мирян, що свячення новонайменованих єпископів-помічників о. прелата Івана Стаха і о. шамбеляна Василя Лостена таки відбудуться, як заповіджено, у вівторок, 25-го травня, в катедрі Непорочного Зачаття у Філядельфії. Дата цих свячень була проголошена вже раніше, але після відвідин обох єпископів-номінатів в Римі та їх зустрічі з Верховним Архиєпископом Блаженнішим Йосифом Сліпим і авдієнції у Святішого Отця, були надії, що новонайменовані Владики приймуть рекомендацію свого Первоієрарха та відложать свячення до запланованого Архиєпископського Синоду УКЦеркви. В тому сенсі вони й вислали минулого тижня телеграму до Верховного Архиєпископа, повідомляючи його, що вони згідні відложити дату своїх свячень, але прохають визначити дату Синоду. Цю телеграму Верховний Архиєпископ одержав щойно в п'ятницю, 21-го травня, і — як посередньо інформують, не зважаючи на нaглість справи, не міг уже відбути авдієнції у Святішого Отця, яку визначено щойно на понеділок, 24-го травня. Тим часом, зайшли деякі комплікації також із запляновaним та заповідженим уже виїздом Верховного Архиєпископа на священичі реколекції до Канади, під час яких заповідалася можливість відбуття Синоду.

Негайно після одержання вістки про повідомлення з Митрополичої канцелярії про те, що свячення новонайменованих єпископів таки відбудеться 25-го травня, Т-во за патріярхальний устрій УКЦеркви і Студентський Ад Гок Комітет, не мавши вже, з уваги на кінець тижня, можливостей публічного повідомлення про те, що в день свячень, 25 травня, відбудеться біля катедри Непорочного Зачаття у Філядельфії масова протестаційна маніфестація, довели це до відома громадянства переважно телефонами й телеграмами. Причина і ціль маніфестації подані в надрукованих у цьому числі оголошеннях. Уже в суботу і неділю, 22 і 23-го травня, були повідомлення, що з багатьох місцевостей виїжджають на цю маніфестацію окремі автобуси. Крайова Управа Т-ва за патріярхальний устрій, закликаючи до масової участи в маніфестації, рівночасно закликає, щоб ця протестаційна маніфестація відбулася мирно і найбільш достойно. Базуючись на останній резолюції Екзекутиви і Політичної Ради УККА про те, щоб: „1. Висловити повну підтримку Верховному Архиєпископові УКЦеркви Блаженнішому Кир Йосифові, очолюваному ним Архиєпископському Синодові та Духовенству і мирянам у їхніх зусиллях перевести в життя постанови IV Синоду УКЦ в справі її помісности і патріяршого завершення" та щоб „2. Протиставитись будь-яким виломам з цих Синодальних постанов, з якого боку вони не походили б", поодинокі крайові і місцеві організації і установи телефонами і телеграмами повідомили, що вони не візьмуть участи у свяченнях новонайменованих єпископів та закликають до цього своє членство.

Українці Чикаґо за самоуправність УКЦеркви

Чикаґо (М.Д.). — Згідно з напрямними акції за самоуправлення Української Католицької Церкви заходом Координаційного Комітету Українських Організацій Канади і ЗСА (Чикаґівська Група) за здійснення патріярхату УКЦ, відбулися 23-го травня 1971 р. у виповненій залі СУМА Маніфестаційні Збори українських мирян за єдність і права УКЦеркви. Понад 400 мирян, представників українського організованого життя Чикаґа та околиці (в тому вірні всіх українських католицьких церков Чикаґа — катедри св. Миколая, парафії св. Володимира й Ольги, св. Йосифа, Непорочного ЗПДМарії, св. Михаїла і св. Василія Великого, як теж парафії св. Михаїла у Мілвокі) заманіфестували свою підтримку голові УКЦеркви Блаженнішому Верховному Архиєпископові Кир Йосифові у його заходах за повну самоуправність нашої Церкви. Маніфестація почалася збірною молитвою „Отче наш", яку провів о. М. Бутринський, а проводив маніфестацією д-р Ю. Городиловський, заступник голови Координаційного Комітету Канади і ЗСА. Перше слово від молоді мала студентка Марта Гарасовська, якої виступ-заява сповняє нас вірою у майбутнє нашої Церкви і в майбутнє нашої спільноти. „Ми є молодь за патріярхат! Ми є молодь за розбудову і ріст нашої Рідної Церкви! Ми є молодь — майбутність!" — кінцеві слова її промови прозвучали переконливо, бо вони були голосом активної тепер української молоді у різних галузях українського життя у країнах поселення. В дальшому промовляв член КК М. Панасюк і д-р М. Харкевич. Член КК студент Ол. Черінь відчитав заяву - становище КК до актуальних проблем нашої Церкви. Секретар КК М. Деяпсюк, поінформувавши про останні перешкоди у виїзді Блаженнішого до Канади, подав до схвалення у цій справі звернення до Святішого Отця і до українських католицьких Владик у ЗСА. „Заяву-становище" й обидва звернення учасники беззастережно схвалили оплесками. Всі схвалені матеріяли чикаґівської маніфестації є видрукувані на окремій сторінці цього числа „Свободи", яка появляється заходами Чикаґівської Групи Координаційного Комітету. Член КК Ол. Черінь та студенти Роксоляна Бігун-Сацюк, Марта Гарасовська і Олег Сацюк, виїжджаючи до Філядельфії, доручать це число „Свободи" з чикаґівськими матеріялами Владикам, священикам й іншим учасникам філядельфійських свячень, якщо вони таки відбудуться 25-го травня.

ЗБОРИ КВОР У НЮ ЙОРКУ

У суботу 5-го червня, в приміщеннях Пластового Дому на 3-му поверсі, о 2-ій годині дня розпочнуться другі загальні збори Крайової Виховно-Освітньої Ради, КВОР, головою якої є д-р Едвард Жарський. КВОР входить в систему СКВОР-и — Світової Координаційної Виховно-Освітньої Ради при СКВУ. В програмі зборів, крім формальностей, звіти членів Управи, доповідь мгра Я. Рака, схвалення Правильника КВОР, вибір нової Управи. Члени КВОР мають прислати на збори по 2 делегатів.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Симон Петлюра і його заповіт

„В українську державність ми віруємо, українську державність ми ісповідуємо, в її неминучості ми переконані. Для нас вона є певною мірою живою реальністю, бо ідею її ми носимо в серці, бо її духом, потребами овіяне все життя" — так писав, розпочинаючи видання органу державницької думки „Тризуб", з 15 жовтня 1925 року, на півроку перед трагічною смертю в Парижі, Голова Директорії і Головний Отаман Армії Української Народної Республіки Симон Петлюра.

Висловлену в цій декляpації віру і переконання про пріоритет ідеї державности підкреслив Сл. п. Головний Отаман два роки перед тим у своїй програмі дій українців в діяспорі, що була опублікована 1923 року в таборі інтернованих вояків і старшин Армії УНР у Щипйорно п. н. „Сучасна українська еміграція та її завдання". „Справа здобуття української держави — писав Симон Петлюра тоді — це справа цілої нації української, а не якоїсь кляси її чи партії, — от через що порозуміння, согласованість усіх чинників громадянських і співпраця їх є умовою, без додержання якої ми ніколи своєї мети державної не досягнемо... Отже, пріоритет державности над партійністю, загальнонаціональних інтересів над клясовими та груповими, партійними, мусимо ми на еміграції зрозуміти і відчути, як категоричний імператив, як одну з головних умов нашого державного будівництва!"

З'ясована так виразно й докладно ідея української державности, освячена кров'ю незліченних борців за незалежність і суверенність України, тих, що боролися під проводом Головного Отамана, і його ж самого, як і тих, що продовжували започатковану ним збройну боротьбу в підпіллі, в першій мірі Вождя Української Військової Організації Українських Націоналістів полковника Євгена Коновальця, що так же само, як і Симон Петлюра, згинув із ворожої руки, залишилася живою, тривкою й актуальною для всіх тих, що сім літер назви Україна виписали на прапорах своєї боротьби. Усіх, що протягом цілих десятиріч не припинили боротьби за визволення України ні в умовах московської окупації, ні перейшовши на важкі шляхи еміграції. Визначений і стверджений життям Симона Петлюри пріоритет української державности править усім їм за імператив — заповіт, що має бути і буде здійснений.

СИМОН ПЕТЛЮРА

Не стало Петлюри! Чи чуєте, друзі-бійці?
Убито в Парижі! Чи чуєте, Київ, Полтава?
Полинула вістка, мов грім, у чотири кінці,
Полинула вістка, мов ворога стріли, кривава.

Гартовані димом і торкані смертю в боях,
Здригнулись від болю його бойові побратими.
Немає Петлюри? А ще ж недокінчений шлях.
І з ким же народ із боями до волі ітиме?

Ще бій недокінчений, ще кров'ю земля не зійшла,
Ще серце не вбите і мрія про волю не вбита.
Ще прийдуть діла, недокінчені світлі діла,
Дорідні, як плід золотого достиглого жита.

Він сам же казав: перековувать будем мечі
Тоді на плуги і освячені спокоєм рала,
Коли відгримлять бойові оборонні кличі
І встане держава, що в бурях на ноги вставала.

***

До останку ще сила не зламана,
Будуть битви ще грізні жнива.
І бійці Головного Отамана
Чують віщі бадьорі слова.

Ще дорогами і перелогами
Будуть армії з піснею йти,
І діла наші знов перемогами
Будуть, наче садами цвісти!

Не дивімось в майбутнє з невірою,
Не лякаймося втрат і невдач.
Прийде час — над неволею сірою
Просурмить наш військовий сурмач!

Василь ОНУФРІЄНКО

„АМЕРИКА ЕКСПОРТУЄ ІНФЛЯЦІЮ"

Париж. — Таке казав де Ґолль ще тоді, коли домагався встановлення золотого паритету доляра. І сьогодні не бракує прихильників цієї теорії, між ними славний фінансовий дорадник французького уряду — Рюефф. Але сьогодні вони в меншості. І то з багатьох причин.

Проте, всі мають претенсії до ЗСА, що вони живуть „понад стан", а тим самим дійсно експортують інфляцію. Німеччина ніяк не радіє незвичайним напливом долярів, бо чергова ревальюація марки задовольняла б національну амбіцію, але загрожувала б рецесією продукції. Вже проти цього дуже виразно виступили робітничі синдикати, які бачать в ревальюації марево безробіття.

Але ж, насувається питання необхідности девальвації доляра. Але — це означало б, що американські вироби стали б дешевші й уся Европа відчула б їх конкуренцію. А поза тим, девальвація доляра зрушила б наявний стан міжнародних розрахунків, загрозила б стабільність багатьох валют.

Уже з цих причин прихильники теорії золотого паритету доляра опинились у меншості. Але далі приходять причини політичні. Девальвація доляра й навіть вимога його покриття золотом, відразу піднесли б ціну жовтого металу, а це означало б зріст впливу Південної Африки і... СССР, що після ЗСА є найбільшим продуцентом золота. Сьогодні у світі все пов'язане між собою в нерозривний ланцюг...

Та між політичними причинами, названа — чи не найменша. Далеко більше значення має факт, що ніхто, починаючи від Західньої Німеччини, не хоче робити речей, що були б неприємні для ЗСА. Як не як а ЗСА далі залишилися хребтом західнього світу. Нехай американців не люблять в Европі, зокрема ж у Франції, то все ж ніхто собі не уявляє, що було б, коли б ЗСА пішли на ізоляцію! Це означало б відтягнення збройних сил ЗСА з усіх баз, що оточують Сов. Союз, зокрема ж з Европи. Це означало б відтягнення „атомової парасолі" з-над Европи, без якої сьогодні годі собі уявити її оборону перед московсько - совєтською потугою. Це означало б, врешті захитання валюти, бо об'єднана Европа не має досить резерв для самостійної валютової господарки.

І таким чином, криза доляра, що викликала пертурбації останніх тижнів, висуває на перший плян питання приналежности Великої Британії до Европейської Господарської Спільноти (ЕГС), до якої належать Західня Німеччина, Франція, Італія, Бельгія, Голляндія і Люксембурґ. Разом із Великою Британією можна створити стабільну й відпорну европейську валюту, без неї — це неможливе.

Якщо завтра ЗСА відтягнуть свої збройні сили з Европи, то постане від першого моменту питання атомової европейської сили. Сама Франція має тільки символічну бомбу. Навіть де Ґолль свою „ударну атомову силу" вважав символічною. Щоб Европа мала реальну атомову силу, треба б домагатися права на атомове збросння для Німеччини. Франція цього не хоче, не тому, що боїться Німеччини, а тому, що воліла б бути посередником між СССР і Заходом, а це виключає її згоду на атомове озброєння Німеччини. Спільна атомова зброя з Великою Британією розв'язувала б проблему. Іншого виходу нема.

Саме тепер відбулася нова фаза розмов між Европейською Господарською Спільнотою та Вел. Британією. Поступ, що його зроблено, дуже незначний, тому все рішатиметься восени. Криза доляра, як вона відбилася в Европі, змушує всіх в Европі думати над уможливленням розв'язки. Підносяться вже голоси, що — мовляв — якесь там новозеляндське масло чи дещо австралійського м'яса, що їх Вел. Британія мусіла б купувати й далі поза ЕГС, не може бути перешкодою перед історичним зворотом, до якого дійшов Старий Континент шляхом логічного розвитку.

І насправді справа не в ново - зеляндському маслі й не в австралійському м'ясі. Справа в тому, що прихід Вел. Британії до ЕГС вимагав би швидкого здійснення европейської валюти. А спільна валюта не можлива без політичного об'єднання. А політичне об'єднання не є ніяк можливе без повного довір'я між партнерами. В чому ж не вірять на европейському континенті Великій Британії?

Останнім тижнем, у всіх газетах можна було бачити репродукцію реклямної британської летунської лінії, що кличе американських та европейських туристів мати на увазі, що „Америка починається у Лондоні"... Це схоплює суть опозиції де Ґолля щодо приступлення Великої Британії до ЕГСпільноти: він уважав Вел. Британію „американським аґентом" в Европі.

Навмисне беремо вище наведені два слова в лапки. Бо не йде тут про жадне пейоративне значення слова „аґент", не йде про жаден підступ. Іде про речі дуже реальні, щось у роді того, коли чоловік одружується з жінкою і слушно її питає, чи забула вона попередню любов. Жити бо з одним, а думати про другого, це не служить жадній стороні...

Велика Британія надто пов'язана з Америкою під господарським оглядом, надто пов'язана культурними і сантиментальними зв'язками, надто пов'язана спільними інтересами політичного порядку на Близькому Сході і в Азії, щоб майбутнє европейське подружжя не вимагало запиту про можливість почати справді „нове життя".

А спільний господарський ринок, спільна валюта, дальше автоматичне політичне об'єднання — вимагають вияснення інтенцій і почувань. Сильна Европа лежить в інтересі ЗСА, але це мусить бути Европа, що буде опорою для ЗСА, а не об'єднання партнерів, що не мають до себе належного в подружжі довір'я.

Европа виявила доволі зрозуміння до ЗСА тепер і багато зробила для того, щоб доляр не був девальвований. Виявила багато зрозуміння до політичних інтересів ЗСА, виявила багато приязні. Сьогодні европейська преса сподівається, що ЗСА виявлять стільки ж зрозуміння до потреби стабільности „европейського подружжя" і не робитимуть нічого, що загрожувало б майбутньому співжиттю побільшеної европейської родини.

ЗСА бо залишилися провідною силою західнього світу, але не повинні забувати, що европейський сусід виріс, нехай і з допомогою Америки. Що Европа — не та, що була після війни. І краще жити в приязні із здоровим сусідом, як ввесь час оглядатися на сусіда хворого, що ось - ось і закричить про допомогу, а сам ніколи не буде здатний допомогти. Бо життя не стоїть на місці. Навіть міцніший сусід часом потребує допомоги слабшого. Вони бо не лише два на світі...

Т. Дж.

Ганна Черінь-Паньків

UCRAINIANA

(2)

Третя ґабльотка присвячена українським енциклопедіям. Завдяки помочі українського бібліотекаря з Іллінойського Університету, д-ра Дмитра Штогрина, ми дістали дорогоцінну „Українську загальну енциклопедію", видану у Львові в 1930-5 рр., що являється першою справжньою українською енциклопедією. Другою була наша славна „Енциклопедія Українознавства" під редакцією проф. Кубійовича, а третьою — прецікава „Українська мала енциклопедія" Євгена Онацького. При наявності цих видань на виставці пропадає бундючна заява у передмові до „Української радянської енциклопедії" про її начеб-то першість. Проте, і ця енциклопедія не зла — вона, завдяки фінансовим можливостям, найбільша розміром, має багато ілюстрацій; вона на нашій виставці розкрита на мапі промисловости й корисних копалин України, що свідчать про казкові багатства.

Дальші вітрини присвячені історії й історіографії. Твори Грушевського, Дорошенка, Monumenta Ucrainae Historica, видані у Ватикані заходами митрополита Иосифа, притягають увагу публіки. Редаговані М. Костомаровим „Акти до історії України" розкриті на параграфах 101-104, що свідчать про те, як царські шпигуни і донощики отримували винагороду хутром і грошима за доноси на гетьмана Виговського. У нашій бібліотеці багато перших видань козацьких літописів, з котрих чимало було опубліковано заходами українського професора при Московськім університеті, Осипа Бодянського. Обходячи царську цензуру, він частинами (щоб не так було помітно) друкував в органі Московського університету „Чтеніях" багато цінних українських історичних матеріялів, зокрема, славну, виразно антимосковську „Історію Русів". Історія України Шафонського (1786), „Літопис Самовидця" (1878), „Повість про війну козаків з поляками" Самійла Величка (1848), Хроніка Рігельмана (1847) у перших виданнях — це тільки головніші з виставлених книжок у відділі історії. Гетьманщина представлена 4-томовою „Історією Карла XII, що її написав шведський історик Густав Адлерфелд, 2-томовою „Історією козаків" француза Лесюра та новішими працями Крип'якевича, Меннінґа й Оглоблина. Позичена з Гарварду „Світова історія" Енґеля, розкрита на цікавім „молодім" портреті гетьмана Мазепи, доповнює період Гетьманщини.

Габльотка 8-а присвячена визвольним змаганням України 1917-22 рр. та Українській Народній Республіці. Тут виставлено статті і документи Симона Петлюри (книжка, видана в 1956 р.), українські гроші, військові хрести й медалі та спогади учасників військових змагань. Відображені також намагання українських емігрантів знайти підтримку в урядах своїх країн для молодої Української Держави.

Чимале місце займають книжки про українську мову і літературу. Наша колекція багата на перші видання праць митрополита Іларіона, відомого в науковім світі як професор Огієнко, людини великої ерудиції і красномовности. Він написав 5-томову „Історію церковно - слов'янської мови", „Постання азбуки і літературної мови в слов'ян" та багато інших книг про мову, літературу і друк, що їх перші видання прикрасили нашу Українізну.

Спеціяльний відділ був присвячений першим українським словникам і граматикам: Лексикони Памви Беринди й Лаврентія Зизанія, в котрих зафіксовано багато мовних форм, що й тепер ми щодня вживаємо; дуже цікава граматика Гатцука, видана у Москві 1861 року і гостро спрямована проти російського насильства на Україні; буквар Івана Федорова, виданий у

(Закінчення на стор. 6-ій)

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

Редаґує: д-р Михайло Данилюк

ПОСПІШНЕ ХАРЧУВАННЯ

На цю тему ми мали вже декілька запитів, і це, справді, цікава ділянка щоденного життя. Відомо кожному і без лікаря, що об'їдання, а особливо важкими, товстими та гострими харчами — завжди шкодить. Все ж залишається не завжди ясним такий стан, коли людина ніби і береже свою дієту, пильнує себе, щоб не об'їдатись, а все ж час від часу у неї появляються неприємні симптоми нестравности, здуття шлунка, надмір газів, печія у горішній частині черева, корчі, нереґулярні кишкові виділини.

Звичайно, на це може скластись цілий ряд причин, але однією з найчастіших — це надто швидке харчування, або інакше сказавши — їдження „на швидку руку". Деякі люди навіть мають постійний навик їсти свої потрави швидко, „без надуми", аби скорше.

Метода швидкого харчування — це, сказати б, майже хвороба новітніх часів, коли ніхто і ніколи „не має часу", всі у поспіху, швидкому темпі, і коли справу харчування позбувається будь - як. Інша категорія людей просто вже має звичку їсти швидко, навіть тоді, коли у них є час. Але, якби воно там не було, все ж харчі у таких випадках швидко летять у шлунок, вони залишаються погано пережованими, недостатньо приготованими зубами та слиною, а потім „лежать каменем" у шлунку.

Підкреслити той факт, що, фактично, процес травлення починається не у шлунку, а вже у самому роті. Людська слина — це вже перші ферменти, які приготовляють харчі для дальшого травлення у шлунку. Тому таки необхідно цю їжу добре пережовувати, бо тоді вона краще приготована для праці шлунка. Зайво вже й згадувати, що самий процес жування — також важливий, оскільки харчі у більших кусниках ані добре не перероблені слиною, ані не розтовчені на дрібніші частинки для кращого травлення. Звідси потім і всякі симптоми травлення. Звідси потім і всякі симптоми нестравности.

Але є ще один цікавий феномен при поспішному харчуванні, і він не менше важливий від процесу жування потрави. Ідеться про те, що при поспіху людина, як правило, ковтає при їдженні не лише харчі, а також значну кількість повітря. Це повітря іде разом з харчами у шлунок, роздуваючи його понад міру.

Шлунок тоді, навіть при „пильнованій дієті", почувається справді роздутим, переповненим, такій людині починає „відбиватись" газ. Це, фактично, те саме повітря, яке людина ковтнула при поспіху в їдженні. Частина ж повітря, все таки, далі прямує зі шлунка у кишки, і там також їх роздуває, витворюючи корчі кишок, дуття черева, неприємне почуття переповнення та віддавання надміру газів.

Відомо, що у товариському відношенні — це також дуже неприємні фактори, коли людина „запихає рота" надміром харчу, а в той самий час ще й говорить з повним ротом, „сьорбає" рідкі харчі, їсть з напруженням та поспіхом і т. д. Залишаючи цю справу проблемі доброго виховання, ми звертаємо увагу, що якраз такі методи — це одні з тих, коли людина надто багато ковтає повітря, а потім не лише що й далі псує собі товариські відносини „відбиванням" газів, але й набирається всяких симптомів нестравности.

Тож, заки іти до лікаря та питати за чудодійною рецептою, яка б зупинила нестравність, краще раніше перевірити методу свого харчування. Якщо є познаки нестравности, то варто б відповісти собі на такі питання: чи потрави споживаються спокійно, відпружено, при відпочинку? Чи харчі добре пережовуються на дрібні частини? Чи ковтається повільно, малими порціями, а не повним ротом? Чи в часі їдження і ковтання ведеться напружену розмову або взагалі посилену балаканину? Чи окремі споживання харчів ведеться „крадькома", „аби позбутись", або методою „нема часу"?

Добра перевірка своїх методів харчування, прийняття правильного способу їдження потрав, реґулярність харчування та відпруження при столі може дати кращі наслідки, як ходження по лікарях за рецептою.

НЕПОРОЗУМІННЯ З МЕДИКЕР-ОМ

Останніми часами чимало людей питає про прикре непорозуміння, яке появляється при розрахунках з лікарями на базі Медикер-у. Звичайно всі пенсіонери, які користуються з Медикер-у, знають, що після витрати перших 50-ти долярів зі своєї кишені, Медикер мав би платити 80% лікарських коштів, а пацієнт 20%. Одначе, останніми часами пацієнти мусять доплачувати більше, як своїх 20%. Чому?

Справа у тому, що ще минулого року Медикер зробив одну неприємну „операцію", внаслідок якої потерпіли і лікарі і пацієнти. Коли у системі Медикер не вистачило дещо фондів, головне управління Медикер-у видало зарядження, що воно буде виплачувати 80% лікарських коштів, але на базі найнижчої ставки ще з 1968 року. А тим часом лікарські гонорари, як і всі ставки та заробітна платня робітників усяких категорій, від часу 1968 року піднеслись, що

(Закінчення на стор 6-ій)

Лука Луців

ВАСИЛЬ СТЕФАНИК У КРИТИЦІ

(8)

Тодоров згадує, що на острові Капрі М. Горький в розмові з ним „дуже високо цінував художній такт українського письменника... і процитував напам'ять кілька рядків зі Стефаникового нарису „Новина" — чудових своєю простотою біблійною і виразністю". Болгарський критик нарікав на те, що тоді, до 1914 р. не було болгарських перекладів Стефаникових творів (158-159).

Жидівський публіцист і критик *Генрик Гершелес* (вбитий гітлерівцями в 1941 р.) вмістив у жидівському щоденнику польською мовою „Хвіля" (1927, ч. 72) дуже прихильну статтю з приводу тридцятиріччя літературної діяльности Стефаника, називаючи його „безперечно першорядним талантом", що має „наскрізь індивідуальне і своєрідне мистецьке обличчя". Гершелес захоплений мистецтвом слова українського письменника: „Техніка образної і чуттєвої насичености в словах досягає у В. Стефаника вершин майстерности. Стиль його сповнений простоти, що увібрала в себе багатство змісту, палкого співчуття творчої вразливости з життєвими процесами". Критик підкреслює лаконізм Стефаникового стилю. „Образна насиченість в творах В. Стефаника може служити зразком артистичного синтезу. Аналогічним художнім методом користувався Ґустав Флобер. Як у великого французького письменника, так і в Стефаника вражає оригінальне пов'язання людського співчуття з холодною жорстокістю підкресленої форми, драматургічний нерв якої служить засобом ще повнішого вираження ліризму" (стор. 163).

Як поляки цікавилися Стефаником, свідчить той факт, що на книжку перекладів його творів під заг. „Klonowe liście" пера Михайла Мочульського (1875 — 1940) появилися аж п'ять рецензій, і всі були прихильні.

В. Морачевський вмістив рецензію в журналі „Krytyka" (1904, ч. 2); видатний поет, перекладач, критик і літературознавець Ян Петшицький (1880 — 1944) писав в газеті „Nowa Reforma" (1904, ч. 6), письменниця Марія Марковська рецензувала в журналі „Krytyka", (1904, ч. 47), Фелікс Ґвіждж в часописі „Tydzień" (1904, ч. 39) і В. Морачевський надрукував другу рецензію в щоденнику „Slowo Polskie" (4-го січня).

В. Морачевський хвалив Стефаника, бо „ніхто перед ним не писав про селянина так добре, так гарно і так щиро". Критик згадував при цьому польських письменників, які писали про селян, Диґасінського, Пруса, Сєнкевича й Реймонта (149).

Ян Петшицький вірно підкреслював, що Стефаник здобув популярність не оригінальною тематикою, бо про селян писали Франко, Кобилянська і Лепкий, „одначе жаден з них не дав малюнку такого казкового завершення, витриманого в таких високо артистичних лініях". Стефаник дає „маленькі оповідання, які є творами мистецтва, сповненими непересічною творчою силою, тонким відчуттям краси" (151).

Марія Марковська виступала і як літературний критик. Про переклади Стефаникових творів вона писала, що хоч це невеличка книжка обсягом, але „вона є багатющою скарбницею. Кожна з новель закарбовується болем в душі читача. З неї снуються тоненькі нитки мелянхолії — кожна новеля вражає ніби вістря стріли, вмочене в отруту, коли поет різьбить свій світ, вдаряє і ранить" (155).

Станіслав Пшибишевський (1868 — 1927) написав спогади про Стефаника („Діло", 1926), в яких називає знайомство з українським письменником „одним із найкращих моментів" свого життя. Він пише: „Полюбив я його незвичайно. Він бував у мене майже щоденним гостем, і по нинішній день він є завжди у моїх думках тим самим сердечним приятелем... Він такий ядерний, такий життєвий і стихійний, що Горький здавався мені де-де слабшим. Владислав Оркан — кажете. Так, справді Стефаник нагадує Оркана, але він глибший і якийсь завзятіший, твердший... Почуваю велику гордість, що я перший зумів у цілій повноті оцінити велич його таланту" (282). На ювілей письменника переслав Пшибишевський такі побажання („Діло", 1926, 25 грудня): „Великому із землі зродженому творцеві, сердечному приятелеві, — поклін і честь і найгарніші бажання, щоб ти довго ще збирав плоди твоїх багатих жнив, а знаю, що на новий засів стане ще тебе, як теж твого найщиріше відданого тобі — Стаха Пшибишевського..."

Юрій Морачевський (1896 — 1935) кілька разів писав про Стефаника, до якого ставився з найглибшою пошаною. У 60-річчя з дня народження „українського поета" він помістив статтю в німецькій газеті „Morgenblatt" (1931, з 14 травня, в Загребі, Хорватія). Там писав він, що навіть „найгеніяльнішим письменникам, як Мопассан, Турґенєв та інші, не завжди вдається уникати чужого тону. Цього в ніякому разі не знайдемо у Стефаника. У нього кожне слово — це його споконвічна кров, його власне життя, як він його переживав, це трагедії й болі, які він у своєму власному серці, або ще глибше, в серці своїх ближніх пережив і вистраждав... (стор. 108).

У приватному листі Ю. Морачевський писав В. Стефаникові з приводу цих же роковин: „Хай Вам буде мила весна так, як нам вона дорога, що Вас нам дала, най Вам цвіте земля, наша рідна покутська земля, що через Вас заговорила та й зацвіла нам всім. Я знаю, що вона Вам інакше цвіте, як нам всім, що лиш Вам вона скаже всю правду свою, красу, всю свою радість та й страх, все те, що нам у серці грає, а чого сказати не вміємо... Ви одні вислухали, як тота наша земля говорить, та й Ви одні мали ту силу, той великий дар, щоби це все сказати (109).

(Далі буде).

ЗАЯВА - СТАНОВИЩЕ

Ми українці католики, миряни та священики, представники релігійних й громадських організацій м. Чикаго, зібрані 23-го травня 1971 року на маніфестаційних зборах, приймаємо таке ствердження і заяву в пекучих справах нашої Церкви сьогодні.

Українська Католицька Церква опинилась у важкому становищі. В Україні її жорстоко переслідує безбожний режим. У розселенні вона переживає кризу своєї самобутности і єдности. Маємо на увазі насамперед розвиток і збереження існуючих у світі наших церковних одиниць, як також відновлення і відбудову знищеної частини нашої Церкви під комунізмом і понад усе бажаємо зберегти канонічно й ієрархічно та обрядово-культурну єдність всієї нашої Церкви в світі. Нашою метою є завершення Української Помісної Католицької Церкви власним Київсько-Галицьким патріярхатом, що буде запорукою її дальшого тривання і росту.

Помісні права, синодальний устрій правління та патріярхальна гідність належать нашій Церкві згідно з її власною традицією й угодою, на основі чого наші предки приступили 375 років тому до єдности з Апостольським Престолом, а також згідно з духовістю та дисципліною Східніх Церков, поміж якими найчисленнішою є наша Церква, врешті у згоді з новими тенденціями у Вселенській Церкві, після Другого Ватиканського Собору.

За останні роки наша Церква зробила важливі кроки на шляху до свого канонічно-структурального оформлення. Наш Єпископат на чолі з Блаженнішим Верховним Архиєпископом Кир Йосифом Сліпим поробив ряд заходів до цього. Історичним був Четвертий Архиєпископський Синод у Римі у вересні-жовтні 1969 р., коли всі наші Владики прийняли постанову про перехід нашої Церкви на патріярхальний устрій. На тому ж Синоді прийнято ряд істотних постанов, якими має управлятися Українська Католицька Церква.

Різні чинники стоять на перешкоді, щоб не допустити до самоуправління нашої Церкви. У Ватикані також діють чинники, які бажають далі тримати нашу Церкву в адміністративній залежности від себе. Нашої церковної помісности бояться. Не лише в окупованій Україні, але й у вільному світі декому не бажана міцна самоуправна східня Церква католицького віровизнання українського народу. Вона навіть у теперішній формі декому заважає.

Кілька останніх актів Апостольської Столиці супроти нашої Церкви, нас глибоко вразили: „Унеimportant"

Глибока криза, захитане довір'я і почуття непевности щодо завтрішнього дня, підточують нашу Церкву в розсіянні, окремі церковні установи та велику частину Божого Люду.

Мусимо з цієї кризи вийти в ім'я добра всієї Вселенської Церкви, її пособорового духу та в ім'я майбутнього тривалого існування і розвитку Української Церкви, з'єднаної з Римським Престолом.

Насамперед самі ми українці-католики повинні докласти всіх зусиль, щоб рятувати нашу загрожену святиню — Церкву.

Уважаємо, що для цього необхідно:

1. — щоб усі наші Владики зійшлися цього літа на черговий Архиєпископський Синод та поклали дальші тверді основи під нашу помісність, синодальний лад правління та покликали до життя потрібні патріярхальні інституції;
2. — щоб усі наші Владики, священство і вірні, монаші чини, церковні організації, установи і преса переводили в життя всі постанови Синоду і вже тепер здійснювали самоуправний лад, який нашій Церкві забезпечує її верховно-архиєпископський статус;
3. — щоб ми всі — архиєреї, священство і вірні продовжували заходи у Святішого Отця Папи Павла VI про прихильне полагодження спільної петиції Українського Єпископату за встановлення Київсько-Галицького Патріярхату;
4. — щоб ми тепер з нагоди іменування двох нових Єпископів без згоди нашого Синоду — всенародно підтримали права Синоду покликувати нових владик Української Католицької Церкви.

Згуртуймося всі біля нашого найвищого авторитету, Блаженнішого Йосифа Верховного Архиєпископа і його Синоду.

Захистім права й майбутнє рідної Церкви, оборонім її ієрархічний провід, підтримаймо її велику місію й візію майбутнього тут і на землях України.

ДЕ ЄДНІСТЬ ТА ЗГОДА, ТАМ І ПЕРЕМОГА!
ЗА ЄДНІСТЬ ЦЕРКВИ І НАРОДУ!

ЗВЕРНЕННЯ ДО СВЯТІШОГО ОТЦЯ ПАПИ ПАВЛА VI

Ваша Святосте! З тривогою довідуємося, що Східня Конґреґація робить перешкоди, рівнозначні з забороною Блаженнішому Верховному Архиєпископові Кардиналові Йосифові Сліпому відвідати його вірних в Канаді і ЗСА. Ця заборона дуже схвилювала українську спільноту. Просимо Вашу Святість особисто вставитись та вможливити йому намічений виїзд.

Просимо про благословення для наступного Синоду Українських Католицьких Єпископів та про доручення перенести єпископські свячення у Філядельфії до часу відбуття Синоду. Віримо в батьківську прихильність Вашої Святости до нашої Церкви та до особи нашого Первоієрарха.

ЗВЕРНЕННЯ ДО УКРАЇНСЬКИХ КАТОЛИЦЬКИХ ВЛАДИК У ЗСА: ВИСОКОПРЕОСВЯЩЕННІШОГО МИТРОПОЛИТА КИР АМВРОЗІЯ СЕНИШИНА, ЧСВВ, ПРЕОСВЯЩЕННОГО ЄПИСКОПА КИР ЙОСИФА ШМОНДЮКА І ПРЕОСВЯЩЕННОГО ЄПИСКОПА КИР ЯРОСЛАВА ҐАБРА.

Високопреосвященніші Владики! Координаційний Комітет Українських Організацій Канади і ЗСА звертається до Вас з особливим проханням допомогти українцям католикам в Канаді у справі приїзду до Канади Блаженнішого Верховного Архиєпископа Кардинала Кир Йосифа Сліпого.

З боку Східньої Конґреґації висунено перешкоди рівнозначні із забороною Блаженнішому відвідати своїх вірних в Канаді. Ню цю заборону українська спільнота в Канаді зареаґувала дуже живо. Українські Владики, Духовенство, центральні, релігійні і громадські організації та українські парляментаристи на чолі із сенатором П. Юзиком і міністром Яремком інтервенюють у Святішого Отця прямо або через папського нунція в Оттаві, проти цієї заборони.

Ми дуже просимо Вас, Високопреосвященніші Владики, включитися в інтервенційну акцію українців Канади та запросити Блаженнішого відвідати також українців католиків в ЗСА.

При цій нагоді дуже просимо також постаратися про відкладення свячень Єпископів-Номінатів, наміченої дати 25-го травня до часу відбуття Синоду Українських Католицьких Єпископів, згідно з порадою Блаженнішого Верховного Архиєпископа.

Прийнято на мирянській маніфестації за єдність і помісність Української Католицької Церкви, Чикаґо, 23-го травня 1971 року.

ЗА КООРДИНАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ЗСА І КАНАДИ ЗА ЗДІЙСНЕННЯ ПАТРІЯРХАТУ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ:

Д-р ЮРІЙ ГОРОДИЛОВСЬКИЙ
заступник голови

МИКОЛА ДЕНИСЮК
секретар

Інж. РОМАН БІГУН, Д-р АНДРІЙ ГАЄЦЬКИЙ, ОРИСЯ ГАРАСОВСЬКА, Д-р РОМАН КОБИЛЕЦЬКИЙ, Д-р ЯРОСЛАВ КОКОРУДЗ, Мгр. ЕМІЛЬ МАЛИЧ, Д-р ВАСИЛЬ МАРКУСЬ, МИХАЙЛО ПАНАСЮК, Д-р РОМАН СМИК, Д-р МИРОСЛАВ ХАРКЕВИЧ, ОЛЕСЬ ЧЕРІНЬ — члени Чикаґської Групи Координаційного Комітету.

Про пам'ятник на могилі поета Олекси Стефановича

Понад рік тому в Боффало був створений, з ініціятиви інж. Василя Потішка, семичленний Громадський Комітет для перенесення тлінних останків відомого поета Олекси Стефановича з цвинтаря в Боффало на український цвинтар у Бавнд Бруку. Н. Дж., та упорядкува н н я його могили. Сл. п. Олекса Стефанович, один із найвидатніших українських поетів за кордоном, не мав родини, його рукописну спадщину передано до УВАН у Ню Йорку. Українці Боффало й околиць зібрали понад одну тисячу долярів на перенесення домовини до Бавнд Бруку, що й було здійснене в місяці січні 1971 року. Зібраних фондів вистачило на перенесення домовини й перепоховання, а на могилі поставлено тільки малий стандартний камінь задля ідентифікації могили.

Здається, важко найти українську газету чи журнал у вільному світі, які не користувалися б поетичним доробком видатного поета, друкуючи при різних нагодах і багато разів передруковуючи вірші Олекси Стефановича. Те ж саме стосується й Рідних Шкіл, Шкіл Українознавства, різних громадських імпрез та академій, на яких використовуються твори покійного поета для рецитацій-деклямацій, групового, або хорового виконання. Вже це-поминаючи чисто людські й суто-громадські мотиви,-мало б спонукати українську спільноту до того, щоб зібрати досить фондів і встановити пам'ятника на могилі поета Олекси Стефановича, гідний і видатного майстра українського слова, і вільної української великої громади.

Громадський Комітет у Боффало вичерпав свої збіркові можливості, і незабаром він оприлюднить точний звіт з усіх розрахунків. Представник Г. Комітету інж. В. Потішко звернувся в цій справі з окремими листоми до різних українських організацій, в тому й до Об'єднання письменників на еміграції „Слово", до УВАН у Ню Йорку, що перебрало поетичну спадщину сл. п. Олекси Стефановича, й ін.—хтось із них має заініціювати більшу збірку фондів. Громада, користуючись творчою спадщиною поета, не може залишити напризволяще його могили. Великий польський композитор Ф. Шопен помер в Парижі, де й похований, як еміґрант. Франція не віддала його тіла Польщі, але поляки добилися дозволу й перевезли серце Шопена до Польщі, де й поховали, встановивши йому великий нагробний пам'ятник, відповідний до його послуг і заслуг перед польським народом і культурою.

Український поет першої величини Олекса Стефанович не належав до Товариства Українських Інженерів, які виявили, наприклад, шляхетну увагу до могили Євгена Маланюка і встановили на ній пам'ятник. Він не належав нікуди-залишений напризволяще, живучи на якомусь піддашші, виконуючи невідповідну працю, він був безпорадним і осамітненим (хоча, напр., родина інж. В. Потішка доклала всіх зусиль, щоб цього не було). Під кінець життя сл. п. О. Стефанович почав хворіти на манію переслідування...

Важка, ба—трагічна життєва дорога українського поета-вигнанця завершилася з волі Божої. Але з волі і з почуття відповідальности української організованої громади вона повинна бути завершена гідним пам'ятником на його могилі. Бодай цим.

Пам'ятники покійним-це також пам'ятники спільноті—свідчення її національної гідности й культури, і навіть її пашпорт у майбутнє.

Леонід Полтава

ЗУСТРІЧ ЯКИХ МАЛО

„Українське Лікарське Т-во" й „Т-во Українських Інженерів" в Боффало влаштовують принаймі раз у рік спільні сходини своїх членів з родинами. Цього року такі сходини поширено на ще одну організацію- на „Об'єднання Українських Учителів". Господарем сходин було „Товариство Українських Інженерів". Провадив сходини голова цього Т-ва, інж. Григорій Костинюк. Перші хвилини присвячено попередньому голові бл. п. інж. Олександрові Криницькому, який ненадійно помер кілька тижнів тому. Його пам'ять вшановано загальною мовчанкою. Представивши, гостей при головному столі д-ра Стецькова і його дружину Неонілю, інж. Ліду Костинюк, м-ра Петра Пуцака і і його дружину, інж. Михайла Салдита, інж. Костинюк представив головного гостя, д-ра Бориса Доценка, теперішнього проф. торонтського університету, який прибув в товаристві інж. Соколика з Торонто, голови тамошнього Т-ва Українських Інженерів. Проводи, згаданих вище трьох боффалівських товариств, запросили на сходини д-ра Доценка, який не тільки притягнув поважне число гостей (64), в цьому немало молодих професіоналістів, але й дав їм можливість послухати цікавої доповіді. Доповідав д-р Доценко на тему: „Наука в Україні". Про доповідача сказав гостям декілька слів інж. Соколик.

Для людей, які знайомі з совєтським режимом з власного досвіду, доповідь д-ра Доценка була пригадкою підсов'єтських відносин і доказом їхньої незмінности в повоєнних роках.

Для тих людей, що совєтських відносин не бачили, доповідь д-ра Доценка була вичерпною лекцією, особливо для молодих українських професіоналістів, які зможуть набуті відомості використати в розмовах з американськими чи канадійськими колеґами, які дуже часто в сов'єтських справах мають баламутні погляди.

Після доповіді, присутні задавали доповідачеві питання, на які одержували вичерпні відповіді.

Зустріч, відбулася в суботу дня 8-го травня ц. р., на канадійсько - американському пограниччі, в канад. Ніяґара Фолс, в готелі „Дженерал Брок". Перед доповіддю була спільна вечеря, під час неї розвинулася дискусія.

М. Л-а

В дорозі до Дніпропетровська загорівся літак

Київ. — Пасажирський літак ч. 45092, що летів з російського міста Куйбишева в Україну до Дніпропетровська з 56 людьми на борту, загорівся на височині 9 кілометрів. Через несправність в електричних проводах затлілась ґумова тепло-звукова ізоляція під сидінням пасажирів, до яких почав проникати дим. Тому, що літак почав обмерзати, довелося знизитись до 6 кілометрів. Вогнегасники не допомогли і тому почали вилучатись всі електричні прилади та врешті-решт замовкло й радіо. Командир пілотів Андрей Баґатов з екіпажем щасливо знизився настільк и, щоб бачити землю, мотори працювали, але не було де літака посадити. Після того, як у літаку стало нестерпно гаряче й люди почали задихатись, їм дали кисневі маски. Щоб провадити літак, який не відповідав на радіовказівки, вилетів винищувач, який і привів його в районі Жиґулів до щасливого приземлення. Московська „Правда" з 11-го травня подала, що „на борту не було паніки". Пасажирів згодом пересадили в інший літак і вони щасливо прибули до Дніпропетровська.

Помпіду і Гіт погодилися щодо вступу Британії до Спільного Европейського Ринку

Париж. — 21 травня сталася важлива подія в історії Европи, бо того дня французький президент Помпіду й прем'єр міністрів Великої Британії Гіт погодилися в тому, що Велика Британія може стати членом Спільного Европейського Ринку. Це порозуміння відбулося в тій самій залі Елізейського палацу, в якій 8 років тому тодішній французький президент Де Ґолль рішуче спротивився тому, щоб Англія могла бути членом Европейського Ринку, що тоді було погіршило французько-англійські взаємини. Преса пише про те, що порозуміння між Помпіду і Гітом відкриває нову сторінку европейської історії. Воно є наслідком дводенних нарад між представниками цих двох країн. Прем'єр Гіт мав в понеділок 24-го травня обороняти перед англійським Парляментом свою політичну лінію, бо частина Палати Громад критично ставиться до потягнень прем'єра. Після прийняття Великої Британії до Спільного Европейського Ринку до цього ринку можуть приступити ще й Ірляндія, Норвегія й Данія.

Поліція в Ню Йорку сподівається знайти злочинців, що вбили двох поліцистів

Ню Йорк. — В п'ятницю вночі в нюйоркській дільниці Гарлем невідомі досі злочинці вбили двох поліцистів, яких телефонічно викликано на місце злочину, щоб вони прибули „в наглій потребі". Коли поліцисти прибули на визначене місце і висіли з авта та йшли до вказаного телефоном дому, злочинці ззаду їх пострілялн. 33-річний поліцист негр Вейверлі М. Джовнс дістав у плечі дві кулі, а його білий колеґа 28-річний поліцист Джозеф А. Піяджентіні — 8 куль. Це сталося о годині 10:30 ввечері в п'ятницю на очах кількох свідків, які пізніше подали опис злочинців, і поліція сподівається їх незабаром заарештувати. Обидва злочинці були негри. Сотки поліцистів беруть участь в тому, щоб якнайскорше заарештувати злочинців, які два дні перед останнім злочином пострілили були з авта двох поліцистів, які хотіли були їх затримати за неправильну їзду. Поліція заявляє, що співпраця громадянства допоможе виявити злочинців.

В квітні індекс цін збільшився на 0.3%

Вашинґтон. — Статистичне бюро Департаменту Праці повідомляє, що в квітні ц. р. індекс цін на споживчі товари збільшився на 0.3 відсотка, що є найбільшим збільшенням в останніх 3-ох місяцях. Це збільшення настало, бо внаслідок неприхильної погоди на Флориді і в Каліфорнії подорожчали городовина і фрукти. Індекс цін в квітні становив 120.2 в порівнянні з цінами, які були в 1967 році, це значить, що тепер треба заплатити 12.2 доляра за те, що в 1967 р. коштувало 10 долярів. Уряд потішає американців тим, що ц. р. кошти прожитку збільшуються меншим темпом в порівнянні з минулим роком, і що на збільшення мала вплив неприхильна погода, якої не може контролювати Уряд.

„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" ПЕРЕМОГЛА „ВИСЛУ"

Минулої неділі „Ч. Січ" перемогла СК „Вислу" за першенство прем'єр Дивізії Шейфер Ліґи з рахунком 6:0. Ворота стрілили: В. Лужняк 2, М. Фарміґа 2, І. Бутенко 1, одні були самовбивчі.

ЗАЯВА

ПРЕЗИДІЇ КООРДИНАЦІЙНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ КАНАДИ І ЗСА ЗА ПАТРІЯРХАТ УКЦЕРКВИ В СПРАВІ СУЧАСНИХ ПОДІЙ В УКЦЕРКВІ:

1. Назначення двох Єпископів - помічників о. І. Стаха і о. В. Лостена для УК Філядельфійської Митрополії і визначення їхніх свячень на день 25 травня 1971 р. є актами порушення прав Української Католицької Помісної Церкви, заґарантованих їй так Берестейським договором, як теж і Декретом про Східні Католицькі Церкви та порушенням постанов Деклярації Конґреґації для Східніх Церков з дня 25 березня 1970 р.

2. Рішуче протестуємо проти того роду порушень і заразом звертаємося до Верховного Архиєпископа Блаженнішого Кир Йосифа Сліпого і всіх українських католицьких Владик, щоб вони запротестували проти згаданих порушень прав УКЦеркви перед Головою Вселенської Католицької Церкви Папою Павлом УІ.

3. Уважаємо, що для успішного полагодження пекучих питань і актуальних проблем нашої УКЦеркви є конечним відбути черговий Архиєпископський Синод Українських Католицьких Владик і то в найкоротшому часі.

4. Уважаємо, що повна однозгідність і солідарна постава всіх Владик Української Католицької Церкви і об'єднаної діяльности зорганізованих на всегромадській основі мирян дасть нам бажаний успіх.

За Президію Координаційного Комітету Українських Організацій Канади і ЗСА за Патріярхат УКЦеркви:

Торонто, 19 травня 1971 р.

Д-р Ю. Пелех, в. р. Голова

Д-р Ю. Городиловський, в. р. Заступник

Мґр Є. Мастикаш, в. р. Секретар

КОМУНІКАТ

Управа Відділу Українського Конґресового Комітету у Філядельфії в дні 20 травня 1971 р. прийняла рішення в справі свячень новонайменованих українських католицьких єпископів о. прелата Івана Стаха та о. шамбеляна Василя Лостена:

1.) Управа Відділу Українського Конґресового Комітету стоїть твердо на позиції резолюцій Екзекутиви та Політичної Ради Українського Конґресового Комітету з дня 15 травня 1971 р., згідно з якими представники Екзекутиви УККА та представники Центральних Організацій та Установ, членів УККА не візьмуть участи в свяченнях новонайменованих єпископів, коли такі свячення відбуватимуться перед скликанням Архиєпископського Синоду у Вінніпеґу та без узгіднення з Блаженнішим, Верховним, Патріярхорівним Архиєпископом, кардиналом Йосифом Сліпим.

2.) Якщо свячення новонайменованих єпископів відбуватимуться перед відбуттям Архиєпископського Синоду українських католицьких владик у Вінніпезі, то представники Управи Відділу Українського Конґресового Комітету у нашому місті Філядельфії та рівнож вся зорганізована українська громада міста Філядельфії в таких свяченнях не візьмуть участи.

Управа Відділу Українського Конґресового Комітету у Філядельфії

ТОВАРИСТВО ЗА ПАТРІЯРХАЛЬНИЙ УСТРІЙ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

ЗВЕРНЕННЯ

У вівторок, 25 травня 1971 р. у Філядельфії, в катедрі Непорочного Зачаття, при вулиці Френклін, мають відбутись свячення двох номінатів на єпископів о. прелата Івана Стаха і о. шамбеляна В. Лостена. Звертаємось з гарячим проханням до всіх священиків, громадських, культурних, молодечих і політичних організацій та установ, як також поодиноких мирян не брати участи у свячення х на єпископів о. Ів. Стаха і о. В. Лостена і бенкеті з приводу цієї події.

Згідно з декретами Вселенського Собору Ватиканського 2-го по відношенні до Східніх Церков і в тому Української Католицької Церкви та після Архиєпископського Синоду УКЦеркви, що відбувся в Римі 1969 р. наша Церква діє на патріярхальній основі, помісности, себто на засаді самоуправи. На основі повищого, як також на засадах домовлень під час унії нашої Церкви з Римом в 1596 р. номінація нових єпископів належить до прав Синоду Українських Єпископів.

Т-во за Патріярхальний Устрій УКЦеркви стоїть на непохитному становищі Верховного Архиєпископа Блаженнішого Кир Йосифа Сліпого, який у відповідь на листа Східньої Конґреґації в якому заперечувалась важність Архиєпископського Синоду написав — Синод Українських Єпископів рішав на підставі „Декрету для Східніх Цер ков", від 21 листопада 1964 р. та що „рішення 21 єпископів є правом для нас..." Верховний Архиєпископ Й. Сліпий твердо стоїть на становищі по місности, себто самоуправи УКЦеркви. Все що діється поза рямками ухвал й постанов Архиєпископського Синоду є незаконним супроти нашої Церкви. Такою незаконністю є номінація двох нових єпископів.

Верховний Архиєпископ Й. Сліпий просив Номінатів відкласти свячення до Синоду Українських Єпископів, що має відбутись, мабуть в червні ц. р. у Канаді, але Номінати, хоч, як відомо сам Святіший Отець просив їх, щоби вони слухали і шанували Верховного Архиєпископа, не повинувались і не послухали поради Верховного.

Тому щиро запрошуємо всіх мирян взяти численну безпосередню участь у траурній демонстрації, що відбудеться у місті Братньої Любови — Філядельфії біля катедри Непорочного Зачаття при вулиці Френклін.

ВСІ НА ДЕМОНСТРАЦІЮ ДО ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

ВІВТОРОК, 25 ТРАВНЯ 1971 Р.

Пожертвуйте один день праці для оборони історичних прав Української Католицької Церкви, за здійснення ухвал й постанов Синоду УКЦеркви, за самоуправу УКЦеркви, за мир, єдність і спокій в нашій Церкві. Нехай між нами не буде байдужих, зокрема тепер.

Ваша участь у-демонстрації, це успіх нашої спільної акції в обороні за мир, спокій і єдність УКЦеркви.

КРАЄВА УПРАВА ТОВАРИСТВА ЗА ПАТРІЯРХАЛЬНИЙ УСТРІЙ УКЦЕРКВИ

Автобуси з маніфестантами з Ню Йорку виїжджають від Народного Дому при Другій евеню у вівторок, 25-го трав ня, о годині 7-ій ранку.

ВІСТІ З ТОРОНТА

В обороні В. Мороза. Комітет за звільнення Валентина Мороза, який постав при Спілці Українських Студентів Канади, поробив всі заходи для проведення масової маніфестації, яка відбудеться 9-го травня ц. р. у вечірніх годинах перед Сити Гол, в Торонті. У тому часі відбудуться такі маніфестації; у Монтреалі, Вінніпеґу, Едмонтоні, Оттаві, Лондоні, Гамилтоні, Саскатуні і Ванкувері. До участи у маніфестації запрошені представники федерального і провінційного урядів, та широке українське громадянство, яке на чолі із своїми духовними і громадськими провідниками, мають гідно і рішучо запротестувати в обороні невинно переслідуваних багатьох наших братів і сестер в Україні, зокрема наших письменників, між якими є Валентин Мороз. На засіданні КУК про цю справу, звітували студенти: М. Бойчун і І. Окіпнюк у висліді чого покликано до життя Діловий Комітет, під проводом інж. Б. Максимця, який поробить всі старання, щоб запляновена маніфестація вийшла під кожним оглядом якнайкраще. Побажання є також висилання листів до прем'єра Канади П. Трудо у цій справі, зокрема у теперішньому часі, коли він вибирається на відвідини Совєтського Союзу. Варто із признанням відмітити активізацію нашого студентства в обороні прав українського народу.

У 100-річчя з дня народження. Торонтський Відділ КУК робить всі старання для належного відзначення 100-річчя з дня народження великої поетеси Лесі Українки. Програма відзначень буде проходити 2-3-го жовтня ц. р. Перший день, цебто 2-го жовтня будуть відбуватися панелі з відповідною тематикою, в українській і англійській мовах в Торонтському університеті. Учасниками панелю будуть українські і чужі прелеґенти, під проводом професора Оттавського університету К. Біди. Другий день, 3-го жовтня ц. р. відбудеться величавий концерт у честь Л. Українки в найбільшій залі Торонта-Мессей Гол з різноманітною на мистецькому рівні програмою. Українським доповідачем буде, проф. К. Біда.

Провінційна конференція. В днях 11-12 червня ц. р. відбудеться в Торонто Провінційна Нарада Відділів КУК, з провінцій Онтаріо і Квебек. Наради будуть проходити в Інституті св. Володимира, та охоплюватимуть цілий ряд актуальних справ нашої громади у цих двох провінціях. Централю КУК з Вінніпеґу буде заступати екзекутивний директор д-р Я. Кальба. Національна вкладка, статутові справи, шкільні і мовні, а на останку і справи які вимагають підготови до Конґресу КУК, який відбудеться в осінніх місяцях ц. р. у Вінніпеґу.

Засідання Головної Екзекутиви УНС. Користаючи з нагоди, що до Торонта на презентацію 2-го тому Англомовної Енциклопедії Українознавства, приїхали всі члени Головної Екзекутиви, як також Голови Контрольної Комісії і Головної Ради, відбулося тут у приміщеннях Суттон Плейс Готель, засідання Головної Екзекутиви УНС, на якому порушено і обговорено цілий ряд актуальних союзових справ. Велику частину часу присвячено справам канадійського Представництва УНС, та його організаційним завданням. По закінченні засідання всі взяли участь у презентації випуску другого тому Англомовної Енциклопедії Українознавства, яке відбулося в професорському клюбі Торонтського Університету. Відкриваючи вечір, директор університетського видавництва М. Дженерет, підкреслив гарну співпрацю із спонзором книги УНС, який на його думку започаткував „справжній інтернаціоналізм'' в науковій ділянці. Дальше програмою вечора на прохання п. Женерета проводив Головний предсідник УНС п. Й. Лисогір, який вітаючи присутніх, представив членів Головного Уряду УНС, редакторів і запрошених гостей. Сенатор П. Юзик, проф. О. Пріцак, міністер І. Яремко і ред. А. Драган, у своїх виступах підкреслювали велике значення виданих вже двох томів Енциклопедії, ідею її видання яка ішла із підготовою повних 20 років, сл. п. д-р Л. Мишуґу, Д. Галичина які були її реалізаторами, та теперішний провід УНС і „Свободи'', які закінчили цю так важливу для українського народу справу. По закінченні офіційної частини у великому числі зібрана українська наукова громада, мала змогу обмінятись думками у гарному й гостинному професорському клюбі. Присутніми були професори університетів Торонтського, Оттавського, Монтреальського, і Гарвардського. Політичний світ заступали міністер І. Яремко і радний міста п. В. Бойчук.

Нова Управа Станиці і УД УНА. В неділю, 4-го квітня ц. р. відбулася у залі Українського Дому при вул. Кристі чергові річні загальні збори Станиці Братства і Дивізії УНА. Понад 50 осіб членів станиці, вислухали звіти уступаючої Управи, перевели дискусію, уділили абсолюторію уступаючій Управі, і одноголосно обрали нову, у такому складі: сотник Степан Гуляк-голова; І. Кушніренко, Р. Колісник, М. Піцюра, Я. Слободян, Б. Гнайда, І. Церковник, П. Кудла, М. Шафранюк, Б. Костирка, А. Чорний, А. Семанишин, Ю. Вільшинський-члени. Контрольна Комісія: О. Мудрий, В. Верига, Б. Дусанівський. Представники до КУК-адвокати Я. Ботюк і Б. Жаровський.

Бенкет у честь сенатора П. Юзика. Комітет Українців Канади- Відділ Торонто заплянував влаштувати в листопаді ц. р. бенкет у честь Сенатора П. Юзика. Покликаний до життя Діловий Комітет проводить всі старання, щоб цей бенкет випав якнайкраще, та був хочби скромною подякою й пошаною для Сенатора який направду так багато віддає свого часу і праці, для української спільноти в Канаді.

80-річчя поселення. У слідуючому 1972 р. припадає 80 років, від днів першого поселення українців в Канаді. Щоб гідно й належно відзначити цю важливу дату у житті нашої спільноти в Канаді, покликано підготовчий комітет, який очолює проф. Даревич. Идеться, що б вже заздалегідь підготовити все, так, щоб ця велика подія була під кожним оглядом відмічена бездоганно.

Українська гуртівня. Найбільша в Канаді українська гуртівня харчових продуктів та крамничних товарів, відбула, 29-го березня ц. р. в залі Українського Дому при вул. Кристі свої річні загальні збори. Нарадами керувала президія в складі: мґр В. Кліш-голова, Степан Гуляк-заст. голови і В. Куций-секретар. Звіти адміністративного керівництва подали: В. Пальчук-головний менаджер, І. Велигорський-заступник і І. Бойко-бухалтер, які вказували на зростання фірми та її успіхи у звітному часі. Численні вантажні автомашини доставляють товари не тільки до українських і неукраїнських крамниць, до більших фірм, та обслуговують свої власні магазини „кеш енд керрі''. По активній дискусії схвалені дивіденди уділовцям, діяльности дирекції та інших органів, а одноголосно обрано склад нової дирекції, під проводом мґр В. Кліша. Контрольну Комісію очолює інж. М. Барабаш. По загальних зборах, відбулося прийняття для уділовців, їхніх родин і гостей.

В. Дідюк

Думки з нагоди Дня Матері

В суботу, напередодні Дня Матері, мала дівчинка в товаристві старшої сестри, стояла в черзі при касі крамниці „Вулворта'' та з усміхом і великим вдоволенням сильно тримала в своїх маленьких руках паперову коробку, в якій живо тріпоталася золота рибка. Відтак, маленька дівчинка поставила уважно коробку на столику при касі та сама заплатила 29 центів за свій цінний справунок. Ввічлива касирка приязно всміхнулася і сказала: „О, то ти будеш мати золоту рибку'',-на те дівчинка рішуче заперечила, кажучи: „Ні, це не для мене, це дарунок моїй мамі на День Матері''-

В цю ж саму суботу багато розхрістаної, неохайно вдягнутої молоді в цій же самій крамниці нишпорять по станках, а поліцаї слідкують за тими, що хочуть може безкоштовно придбати щось своїй мамі на День Матері,- їх викидають з крамниці.

В іншому місці-тато з двома дівчатками,- бачите справунок вже полагоджений; тато несе паперову торбу, дещо замалу, бо з неї визирає коробка обгорнена гарним взористим папером та перев'язана червоною стяжкою-знаєте напевно, що це дарунок від дівчаток-на Мамин День.

В убогій дільниці міста, позаду біля хати розквітли три червоні тюльпани — саме напередодні Дня Матері. Малі „сусідики''-4-ро і 6-ть літні- зірвали одну квітку на очах власників хати, а відтак сумерком, крадькома, зірвали дві другі та ще доповнили китицю для своєї мами на День Матері, старим пластиковим квітом з того ж огороду.

„Я мало не зімліла''-каже щаслива мама-,,знаєте мої діти, обоє із здалеку приїхали на День Матері зовсім несподівано''.

„А мої дзвонили і ми так гарно погуторили, а мої прислали квіти, а мої чудову картку, а мої запросили мене на обід до гарного ресторану'' та інше — розказували собі взаємно щасливі українські матері.

В неділю, отець парох відслужив Службу Божу в наміренні матерів нашої парохії, а на тетраподі посередині церкви горіли червоні свічки за тих матерів, що вже відійшли від дітей на День Матері. Відтак, панахида за померлих матерів, а півкругом коло тетраподу зі свічками в руках і сльозами в очах, в більшості сивоволосі діти. О. парох схвильованим голосом проспівав панахиду- дуже зворушливий і незабутній момент.

Т. С.

Надгудсонська Округа УНС...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

інформації про дотеперішню підготовку до „Дня УНСоюзу стейту Ню Джерзі'', що її подав у своєму слові інж. М. Сірий, виголосили доповіді приявні на зборах члени Головного Уряду УНСоюзу гол. радний і обласний організатор Степан Гавриш, заступник гол. предсідника і рекордовий секретар Володимир Сохан та головний предсідник Иосип Лисогір. Степан Гавриш подав оцінку досягнень Округи в членській кампанії і доповнив інформації про „День УНСоюзу''. Володимир Сохан поінформував про стан членства УНСоюзу та головні передумови для дальшого росту УНСоюзу: зактивізування молоді, зацікавлення УНСоюзом ширшого громадянства і підвищення фаховости союзових діячів та здобуття довір'я громадянства до українських забезпеченевих і фінансових установ. Иосип Лисогір розповів про будову нового будинку УНСоюзу та зацікавлення УНСоюзу перебудовою міста і закликав членів УНСоюзу та все українське громадянство зацікавитися більше політичним життям міста Джерзі Сити, щоб здобути належне українцям місце в його управлінні та інших установах для добра нашої громади. Гол. предсідник згадав теж про 100-літній ювілей Коледжу св. Петра в Джерзі Сити і запропонував, щоб українська громада за ініціятивою українських студентів цієї високої школи влаштувала відповідні культурні імпрези для познайомлення про Україну та українців учасників святкувань Коледжу св. Петра.

На закінчення зборів вирішено, що Загальні Збори Окружного Комітету Надгудсонської Округи відбудуться в п'ятницю, 11 червня в приміщенні місцевого УНДому.

ГОЛОВНА УПРАВА
УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНО-ДЕРЖАВНОГО СОЮЗУ в ЗСА
зі смутком повідомляє,
що 9-го цього травня померла в Каракасі, Венесуелі,
й там же 12-го похована
член нашого Союзу

св. пам. ЛІДІЯ ДОЦЕНКО

вдова по бл. пам. підпол. Олександрові Доценкові,
ад'ютантові Головного Отамана С. Петлюри.
ВІЧНА ЇЇ ПАМ'ЯТЬ!

ПОДЯКА

Дня 6-го травня 1971 р. відійшов у Вічність
мій Найдорожчий МУЖ

бл. п. Інж. ДАНИЛО СЕРДЮК

Складаю сердечну подяку о. протопр. Филимонові Кульчинському за переведення похорону і слова потіхи, Диригентові і Хористам церкви св. Юрія Переможця за спів. Дякую п. Софії Незд, родині Драч, родині Тарасюк за поміч в похоронах та перші слова потіхи. Родинам п. Захвалинським, п. Вакуловським, п. Левчукам, п. Дубрівним, п. Гуральним, паням Є. Савчук і М. Шавала — складаю щиру подяку за квіти та співчуття. Дякую п. А. Гачкевич, родині Малайчукам за складений дар на Церкву-Пам'ятник в С. Бавнд Бруку. Родині Стахів за дар на бібліотеку С. Петлюри в Парижі. Родинам п. Малайчукам, п. Дяченко і п. Вірі Савчук за дар на Хрест Поляглим за Волю в С. Бавнд Бруку. Щира подяка п. Т. Омелюсік, п. Є. Савчук, родині п. Малайчукам, п. Захарчукам, п. Райновським за складені дари на Державний Центр УНР, замість квітів на свіжу могилу. Дякую п. генералові Павлові Шандрукові за складене співчуття, п. генералові А. Валійському, інж. Тарасюкові та інж. Дубрівному, рад. Левчукові, п. От. Лютому, п. Зарицькому, п. Матвієвому за прощальне слово на цвинтарі. І всім іншим, що ласкаво взяли участь в похоронах та своїм співчуттям полегшували мій смуток — моя велика подяка.

ОЛЕНА СЕРДЮК

Замість квітів на могилу
бл. п. ПАВЛИНИ МИКИТИ
Матері нашого Друга Романа
складаємо 25.00 долярів
на Пресовий Фонд „Юнака''.

Другові Романові і Родині, висловлюємо
наші сердечні співчуття.
ПЛАСТОВА СТАНИЦЯ — ПАССЕЙК

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими,
що в четвер, 20-го травня 1971 р.
упокоївся в Бозі в Оранджбурґ, Н. Й.
наш Дорогий ТАТО і ДІДО

бл. п. ІВАН БАБИНЕЦЬ

проживши 75 років, народж. в с. Івания Золоте, пов. Заліщики, довголітній член 277 Відд. УНСоюзу в Гартфорді, Конн.

ПОХОРОН в понеділок, 24-го травня 1971 р. з похоронного заведення П. Яреми до укр. кат. церкви св. Юра в Ню Йорку, а опісля на цвинтар Кальварія.

В глибокому смутку:

доньки: АННА ПРОТАСЕВИЧ з чоловіком і дітьми
МАРІЯ ГЕНС з чоловіком і дітьми

UCRAINIANA

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Львові в 1574 році та граматика Омеляна Огоновського, в котрій особливо цікавий відділ прозодії.

Габльотка про початок українського друку доводить фактами, що український друк почався в 1491 році „Часословом" та „Тріодю" Фіоля, отже, раніше, ніж у росіян. На жаль, не маємо ми рідкісних первподруків, то мусіли задовольнитися світлинами в пізніших публікаціях. Ілюстрації з галицьких рукописних евангелій XIУ століття прикрашують цей відділ.

Після літературознавчих праць Петрова, Барвінського, Перетца та Потебні, відвідувачі бачили зразки наших кращих творів красного письменства: „Слово о полку Ігоревім" (воно дало ілюстрацію до обкладинки каталогу), твори Марка Вовчка, Котляревського, Квітки, Лепкого, Самійленка, Кримського, Винниченка, Стефаника. Спеціяльні окремі вітрини були присвячені Тарасові Шевченкові, Іванові Франкові і Лесі Українці.

Дальші габльотки були особливо кольористі, бо український фолкльор сполучав книжки з малярством, музикою і керамікою. Біля народних пісень були гуцульські чутри, біля книжок про народні орнаменти — зразки вишивок, прекрасні писанки, ілюстрації народного розпису в українських хатах, навіть автентична полтавська плахта. Але взагалі упорядниця виставки оберігалась, щоб не передати кутмеду та не перетворити виставку книжок у виставку народного мистецтва. Тому доводилось поборювати бажання похвалитися нашим чудовим мистецтвом і обмежитися тільки скромними прикрасами, що не відволікають уваги від головного — книжок.

Проте, одна габльотка таки була присвячена цілком народному мистецтву — різьбленим виробам, інкрустації та вишивкам. Поруч був відділ музики, що для нього була випозичена аж із сусіднього міста Ґері бандура, а з нашого музею — дві сопілочки. Ілюстрація з XIX століття зображала козака-бандуриста, а під нею була фотографія капелі бандуристів під керівництвом Китастого і Божика. Книжковий матеріял у відділі музики був заступлений нотами Дмитра Бортнянського і „Граматикою мусикійською" Миколи Дилецького (факсиміле рукопису 1723 р.). У відділі мистецтва царював Архипенко, при чому, ми мали каталог Світової Експозиції у Чикаго в 1933 з виставки творів Архипенка, а також фотографію Українського павільйону, що його наші відважні чикагівські українці спромоглися тоді спорудити! В цім павільйоні, на зразок дерев'яної гуцульської церкви, і був виставлений Архипенко. Другий козир цього відділу — скульптура Сергія Литвиненка з нашого лавреата Франківського конкурсу, Миколи Понеділка — а при тім і Понеділків нагороджений твір — „Зорепад".

Останнє вікно зайняте дисертаціями українців, написаними в нашім університеті (всього їх сім; сподіваємось, що буде більше, особливо після введення українських викладів!), а також творами випускників нашого університету, і кількома книжками, про українців, що їх видрукував наш університет.

Крім того, є ще на виставці чотири поземих великих габльотки на другім боці галереї. В першій є виставка, присвячена інтелектуальному спротивові на Україні в 60-х-70-х роках (твори Гончара, Ліни Костенко, Симоненка, Івана Дзюби, Вячеслава Чорновола та інших, з відповідними коментарями). Окрема вітрина зайнята цікавими старовинними українськими періодичними виданнями й альманахами („Молодик" 1843, „Зоря Галицька", Львозанська „Україна", „Русалка Дністрова" і інші).

Одне вікно містить тільки три книжки, бо величезна Космографія Блава зайняла пів вікна. В цім атласі виданім 1662 року у Амстердамі, є кілька мап України — одна із них — мапа Дніпра із порогами і Запоріжжям включно із островом Хортицею, що на нім була Запорізька Січ. Крім того, в цім вікні є ще дві цінні книги про Україну: латинською „Війна скитсько-козацька" Пасторіюса (1652) і Вячеслава Липинського „З історії України" польською мовою.

Це тільки скорочений і неповний опис нашої виставки. Багато можна про неї говорити й писати, але найкраще — оглянути власними очима. А потім можна прийти до бібліотеки почитати книжки, що були на показі.

Присутні ще довго не хотіли йти до дому і певно лишились би ще з годину в цій справді українській атмосфері, коли б уже нам не нагадали, що час і зачиняти бібліотеку... Подякувавши пані Любославі Шандрі, що своєю працею й енергією допомогла багато в організації цієї виставки, а також нашому студентському клюбові за милу гостину, гості нарешті почали розходитися.

Новини з життя Менор Джуніор Коледжу

Філядельфія. — Напружене навчання і цікаві розривки та відпочинок, так можна схарактеризувати сучасний темп життя у вищій дворічній школі в Дженкінтавні, Па., Менор Джуніор Коледжі. Після традиційного, в українському стилі „Свяченого", з участю понад 500 осіб, з виступом хору під дириґуванням М. Длябоги та великим вкладом праці Українського Клюбу про Коледжі з його дорадницею п-і Анною Кічулою, відбувся у театральній залі в кінці квітня весняний „Показ мод" під назвою „Весняна променада". Сукні показували 12 студенток-модельок, керівником цікавої імпрези, на якій були й чимало гостей із сусідньої Філядельфії, була п-і Діна Яннесса, дорадниками Сестра Юлія, ЧСВВ, і п-і А. Кічула від Студентської Ради. В коледжовому Бюлетені опубліковано повідомлення, що у понеділок 3-го травня відбулася передреєстрація студенток на осінній семестер. Повідомлено теж, що останні іспити в Менор Джуніор Коледжі розпочнуться 17 травня і триватимуть кругло один тиждень. До Коледжу повернулася професор хемії Мати Богданна, яка брала активну участь в симпозіюмі з хемії в Лос Анджелесі, скликаному Крайовою Конференцією дворічних хемічних коледжів у ЗСА. Мати Богданна, ЧСВВ, відкривала той симпозіюм та брала активну участь у симпозіюмі.

Менор Джуніор Коледж одержав цінний дарунок від родини п-ва Гуріїв-мозаїку Пречистої Матері Божої Неустанної Помочі, яку можна оглядати біля головної будови коледжу.

Напередодні п'ятої виставки самодіяльности дітей і молоді 64-го Відділу СУА в Ню Йорку

У ланцюгу педагогічних засобів, цілеспрямованих на виховання повної людини, важливим кільцем є відкривання, плекання, керування й виховне використання органічного, спонтанного гону дітей до самодіяльної мистецької творчости, як вислову їхніх внутрішніх почувань, спостережень і переживань та зовнішнього вияву їхнього „я". Цей гін до свобідного самовислову й творчого вияву своєї індивідуальности за допомогою різних творчих засобів ляг в основу модерної педагогіки.

У книжці „Поступова метода Монтессорі" її авторка стверджує: „діти, залишені собі з правом вільно висловлювати самих себе, справді творять і висловлюються". Яків Гніздовський, відкриваючи третю виставку творчости дітей і молоді сказав: „Дитяча творчість є віддзеркаленням чистої й безпосередньої ще зовнішніми впливами односторонньо неспрямованої душі".

Ми спостерігаємо, як діти вже в наймолодшому віці стараються відобразити довкільний світ, чи висловити своє світосприймання, та світогляд, свої внутрішні психічні стани при допомозі малюнку, ліплення, наклеювання, кубиків, піску, камінчиків тощо. Передумовою кожної мистецької творчости, зокрема дитячої, є свобода вислову. Тому завданням виховання є, нічого не накидаючи й залишаючи дитині повну свободу, дискретно відкривати, заохочувати, наштовхувати й керувати оцим природним інструментом і використовувати його педагогічно до формування дитячої психіки.

Доцінюючи виховне значення й вартість цього спонтанного гону до творчости, педагоги всього світу застосовують його широко в дитячих світличках, передшкіллях, садочках, школах, виховних закладах, шпиталях, спеціяльних інституціях. За вікнами шкіл, за вітринами передових крамниць, великих банків, поважних установ неодноразово спостерігаємо виставлені експонати самодіяльної дитячої мистецької творчости. Під час світових вистав у Ню Йорку й Монтреалі можна було в окремих павільйонах оглядати найкращі зразки цих проявів самодіяльности молодих талантів.

Дитяча мистецька самодіяльність має багато позитивів. Вона не тільки дає змогу дитині заманіфестувати своє внутрішнє „я", але й поєднує в собі серйозну працю з розвагою-забавою, корисно заповняє години дозвілля й має далекосягле значення в майбутньому житті людини. У більш мистецько обдарованих дітей це бажання вислову може усвідомити їм їхні таланти й штовхнути на творчий шлях мистецького шукання, як мистців, чи мистецтвознавців, у інших може залишитися на все життя, як позитивний наліг-улюблене дозвільне зайняття („габбі"), що має незвичайно важливе значення розганяти нудьгу та втримувати духову рівновагу людини. Сприяє також піднесенню загально-культурного рівня людини, зацікавлюючи її мистецькою творчістю інших та робить людину спроможною цю творчість сприймати й розуміти. З кращих експонатів окремих виставок можна зорганізувати зразкову мандрівну виставку, що булоб великим культурно-виховним досягненням.

Ідучи на зустріч цим природним потребам української дитини, 64-ий Відділ СУА в Ню Йорку за ініціятивою Христини Навроцької у 1967 р. започаткував мистецькі виставки дітей і молоді, що ввійшли вже в традицію й кожночасна виховна референтка щорічно влаштовує цю корисну виховну імпрезу (1968 р.-М. Даниш, в 1969 р. і в 1970 р. В. Сушків). У виставках беруть участь дошкільні діти та учні початкових і середніх шкіл, практично від 4-го до 16-го року життя. Кількість учасників на окремих виставках доходила до 50, а кількість виставлених експонатів переходила цифру двох сотень. Творчість дітей проявляється багатобічно — були виставлені: малюнки, скульптури, вишивки, інкрустації, вироби з паперу й інших матеріялів, дереворізи, лінорити, витинанки, крій суконок. Як бачимо діяпазон дитячої мистецької творчости незвичайно широкий.

Вагу й значення виставок підкреслює факт, що у відкритті 3-ої виставки взяв участь маестро Я. Гніздовський, а 4-ту виставку відкрив мистець-маляр Б. Титла. Проведене в 1969 р. з нагоди 3-ої виставки інтерв'ю з дітьми дало цікавий матеріял до мистецько-творчих зацікавлень дітей і до впливу, який мистецька самодіяльна творчість має на формування психіки й особовости дитини.

Слово також за громадянством. Численні відвідувачі таких виставок упевнюють учасників про вартість і потребу їх праці, а це має велике значення, як поштовх до дальших зусиль.

Цьогорічна виставка буде вже 5-ою зчерги. Організацією й проведенням її займається М. Даниш. Хоч виставка задумана на першу половину жовтня, проте її плянування вже тепер доводиться до відома зацікавлених-дітей, проспективних учасників, батьків, учителів і вихователів, щоб заранія почали працю в тому напрямі. Зокрема добре зацікавити нею дітей під час вакацій, коли треба виповнити корисними й виховними зайняттями-розвагами довгі години дозвілля.

Про адресу, на яку треба присилати експонати та про умови участи в виставці, як також про точний реченець виставки зацікавлені будуть своєчасно повідомлені в пресі та іншими засобами комунікування.

Марія Барагура
Пресова референтка

Іван Мурин

„Відлітають сірим шнурком журавлі у вирій"... Так неначе прочувають якусь бурну хуртовину і внедовзі стараються заздалегідь підшукати собі якесь затишніше місце.

І так впродовж тижня „відлетіли" з нашого Відділу ОбВУ, аж два активні члени: Данило Двасниця і Іван Мурин. Про відхід Квасниці я вже писав. Належить згадати ще Івана Мурина, Це близький краян Квасниці, теж з Рогатинщини. Народився в р. 1894-ім в селі Залавові. До української гімназії ходив у Рогатині. Вже під час гімназійних студій брав участь у шкільних організаціях, у „Січах" та в читальнях „Просвіти". З вибухом 1-ої світової війни зголосився до УСС-ів і ділив з ними долю і недолю воєнних дій аж до кінця українсько-польської війни.

По війні став студентом тайного українського університету, де студіював філософію. Згодом вернув до Рогатина, де розвинув широку діяльність майже у всіх ділянках українського культурного життя. Був співосновником пожарного руханкового Т-ва „Луг", а по розв'язанні поляками „Лугів", основав враз з другими Союз української поступової молоді ім. Драгоманова — „Каменярі", крім того був директором „Пов. Центр. Союза", а також співпрацював у філії „Просвіта". У всіх таких працях співділа з ним його дружина Любов, яка була співредакторкою місцевого „Жіночого Голосу".

До Америки прибув в р. 1948. Тут також зараз став до праці на народнім полі. Обняв секретаріят у місцевім відділі ОбВУ, основав враз з іншими ідеалістами — Українську Кред. Спілку та зорганізував у тутешнім університеті за допомогою проф. Мудрого виставку української преси й штуки.

Одного лиш не врахував — власного здоров'я! Долю його перерішило хворе серце, він хворів кілька літ і вкінці таки перемогла недуга. Дня 4-го січня ц. р. він помер, а 8-го січня похоронено його на місцевім цвинтарі.

Петро Зубрицький

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

Пише: Др. [illegible]

(Закінчення зі стор. 2-ої)

було цілком нормальним. Медикер же не визнав нормальної підвишки гонорарів, а далі платить на базі найнижчої ставки з 1968 року. „Найнижча ставка" — це така, яку даний лікар виставляв будь-якому пацієнтові за дану обслугу в тому році. Значить, якщо лікар виставляв якомусь незаможному пацієнтові лише якусь частину гонорару в 1968 році, то Медикер бере це за базу своєї ставки лікареві, і від такої суми платить 80%.

Щоб зрозуміти це більше практично, дамо такий приклад: даний лікар брав у 1968 році за певну операцію 100 дол., а в 1970 — 125 дол. Виставляючи рахунок до Медикеру, він одержує своїх 80% не із суми 125, а із суми 100 дол., яка була дійсною ще у 1968 р. Значить, пацієнт мусить доплатити не лише своїх 20%, але й надвишку в гонорарі, яка постала за останні три роки. Іноді такої надвишки навіть, може, і не було, і ця сама операція коштувала 125 дол. і три роки тому, але лікар показав „добре серце" деяким пацієнтам і три роки тому виставляв за цю операцію лише 100 дол., то тепер Медикер до цього „причепився" і вважає це за „нормальну ставку". Це саме стосується і до візит у лікарських кабінетах; Медикер платить 80% за такий гонорар, який був найнижчим в даного лікаря ще три роки тому, не беручи під увагу ніякої підвишки цін і на загальному ринку, і в професійній роботі. Тому часто пацієнти мусять доплачувати що якийсь відсоток крім своїх 20%, і винні в цьому не лікарі, а система Медикер-у, яка ще не вспіла справи з лікарями якслід полагодити.

Справа ця зараз під посиленим розглядом не лише між Медикер та лікарським світом, але й також у Конґресі ЗСА, і є надія, що всі суперечності будуть вигладжені ще цього року.

Товариство „Гуцульщина" влаштувало храм св. Юрія на Союзівці

(Закінчення зі стор. 1-ої)

дом М. Мочеряка і оркестра Союзівки. З нагоди Гуцульського Храму, жюрі обрало княгинею Гуцульщини студентку коледжу п. О. Бельмеґу з Воффало і вручено їй гарний подарунок. Другого дня Храму — в неділю учасники взяли численну участь в Богослужбі і панахиді за померлих членів Товариства, яку відправив парох Гантеру о. І. Мак. З черги відбулися інформаційні сходини членів Товариства, на яких інж. Р. Вергун поінформував і обговорив працю Гуцульської Ради за останній діловий рік, зокрема видання Гуцульського Альбому, що має появитися під редакцією мистця Е. Козака ще цього року. В редакційній колегії беруть участь: інж. Р. Кобринський, який опрацював вступ до Альбому з енциклопедично зібраними відомостями і інформаціями про Гуцульщину і гуцулів, про їхню історію, побут, життя, мистецтво і культуру (цей вступ має появитися в 4 мовах), а далі інж. Р. Вергун і мґр Л. Пацлавський, які приготовили понад 400 артистично виконаних репродукцій і світлин, кольорових і чорно-білих, яких частину показано на виставці під час Храму. Спільним обідом закінчено цю вдалу зустріч наших верховинців.

М. Підгорний плянує поїздку до Єгипту

Каїро. — Совєтський уряд затривожений останніми подіями в Об'єднаній Арабській Республіці, ОАР, особливо ж арештами серед прихильників комуністів та їх обвинуваченням у протиурядовій змові. З метою затіснення совєтсько-єгипетської співпраці, яка коштує Совєтському Союзові багато мільйонів долярів, до Каїра прибуде з візитою — на запрошення президента ОАР Анвара ель-Садата – „президент" СССР Микола Підгорний. Перед цим посол СССР до Єгипту Владімір Віноградов відбув розмову з президентом Садатом. В одній із останніх промов президент Садат, критикуючи лівих заколотників, хвалив Совєтський Союз за видатну економічну допомогу, однак для Москви такої заяви не досить. СССР постачає для ОАР не тільки зброю та різні матеріяли, а й зобов'язався подавати довготривалу багатомільйонову економічну допомогу на майбутні роки. Разом із М. Підгорним до Єгипту поїдуть різні військові й економічні совєтські фахівці та дипломати, що вказує на серйозне стурбування Кремлю найновішими змінами в Єгипті.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, ВО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ, ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

ТАРЗАН, Ч. 6562. Абуззі займається дальшою коректурою договору

Справлений договір говорить тепер, що ми бонґи будемо власниками землі, переданої нам батузами, але, пане, бачу ще два слова, що їх ми повинні змінити...

Договір говорить, що ми мусимо платити батузам кожного року одну п'ятину продукції або зисків землі. Мій батько не може покласти свій відтиск пальця на цих двох словах „кожного року".

Чому ні, Абуззі?

Тому, пане, що в деяких роках сарана нищить наш збір, або рік без дощу взагалі не дає ніякої продукції. Чи не повинен би договір говорити, що ми бонґи будемо платити одну п'яту з кожних жнив?